

تقابل ارگ و مجلس؛

رای اعتماد به کابینه متوقف و درخواست وادار کردن صالح به استعفا پیش کش شد

اظهارات امرالله صالح، معاون اول ریاست جمهوری درباره دخیل بودن اعضای مجلس نمایندگان در فساد در یکی از نشست‌های جانبی کنفرانس بین‌المللی «ژنو» با واکنش تند نمایندگان روبه‌رو شد. این اظهارات قوه اجرایی و مجلس نمایندگان را در برابر هم قرار داد و به فصل تازه‌ای از تنش‌ها بین این دو نهاد دولت دامن زد. مجلس نمایندگان در نشست‌هایی که قرار بود، شش نامزدوزیر برنامه‌های‌شان را ارائه کنند، روند رای اعتماد به کابینه را تعلیق و درخواست وادار کردن امرالله صالح را به استعفا توسط رئیس جمهور مطرح کرد. مجلس نمایندگان با نشر اعلامیه‌ای اظهارات امرالله صالح را «غیر مسوولانه و خلاف قانون اساسی» خواند که سبب بی‌اعتبار شدن نظام جمهوری در پیش جهانیان شده است. طبق این اعلامیه، معاونان رئیس جمهور هر چند جایگاه واضح در قانون اساسی ندارند، اما تمام ماده‌هایی که وظایف رئیس جمهور را مشخص کرده است، درباره معاونانش نیز صدق می‌کند.

۳

پایان نشست جینوا؛

جامعه جهانی به کمک ۱۳ میلیارد دالری «مشروط» تعهد کرد

۳

نهادهای حامی رسانه‌ها: جزییات ترور کارمندان بانک مرکزی باید ارایه شود

۷

صلح می‌آید

پایان هر جنگ، صلح است. اما جنگ‌ها مشکلات زیادی را در جامعه از خود به میراث می‌گذارد. از آن جمله، تعداد کثیری از افراد جامعه را برای رسیدن به اهداف، مسلح می‌سازد. ختم جنگ و آمدن صلح نیازمند خلع سلاح، انحلال ساختارهای نظامی و ادغام افراد مسلح یا در جمع نیروهای امنیتی یک کشور و یا هم در زندگی ملکی است.

۴

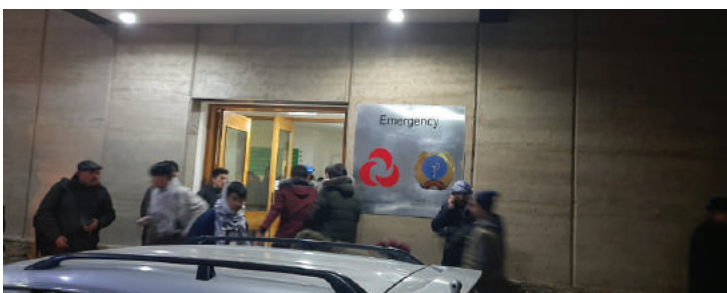
رنج‌های آواره‌گی در کمپ‌های بی‌جاشده‌گان؛ دریافت کمک به شرط نداشتن خیمه

در جایی از انیمیشن معروف باب اسفنجی، باب از پاتریک می‌پرسد که چرا ناراحتی؟ پاتریک می‌گوید: امروز یک کودک را دیدم که سر چهار راه گل می‌فروخت. باب می‌گوید: پس از دیدن آن کودک ناراحت شدی؟ پاتریک می‌گوید: نه، باب با تأکید بیش‌تری می‌پرسد: پس دلیل ناراحتی‌ات چیست؟ او می‌گوید: «از این ناراحت‌م که آن قدر این وضعیت برایم عادی شده است...»

۷

دو انفجار در شهر بامیان ۱۵ کشته و ۵۹ زخمی برجای گذاشت

بامیان از بازداشت دو تن از عاملان انفجارهای عصر امروز در بامیان خبر می‌دهد. آقای صافی در این مورد جزییات ارایه نکرد. فرمانده پولیس بامیان می‌افزاید که انفجارهای روز سه‌شنبه در شهر بامیان، ناشی از مواد انفجاری از قبل کارگذاری شده بوده است. گروه طالبان با انتشار پیامی، مسوولیت این رویداد را بر عهده نگرفته و گفته است که این گروه غیرنظامیان را هدف قرار نمی‌دهد. مسوولیت انفجارهای بامیان را فرد و یا گروهی بر عهده نگرفته است.

۸صبح بامیان: مسوولان صحنی در بامیان می‌گویند که در نتیجه دو انفجار در مرکز بامیان، ۱۵ تن کشته و ۵۹ تن زخمی شده‌اند. این دو انفجار ساعت ۴:۳۰ عصر روز سه‌شنبه، چهارم قوس به وقوع پیوست. یکی از این انفجارها، در آغاز کوچه دانشگاه سابق و انفجار دومی در مقابل فروشگاه المهدی در بازار بامیان رخ داد. دکتر فروغ‌الدین امیری، رئیس شفاخانه ولایتی بامیان گفت که ۱۵ کشته و ۵۹ زخمی از این دو رویداد به شفاخانه انتقال یافته‌اند. در همین حال، زبردست صافی، فرمانده پولیس

جسد بی‌جان یک تاجر جوان از کانالی در شهر کابل پیدا شد

۸صبح، کابل: پولیس کابل تأیید کرده است که جسد یک تاجر جوان روز گذشته از درون یک کانال آب از مربوطات حوزه سوم امنیتی شهر کابل یافت شده است. فردوس فرامرز، سخنگوی پولیس کابل روز سه‌شنبه، چهارم قوس، در صحبت با روزنامه ۸صبح از این تاجر جوان به نام «محمد جواد» یاد کرد. فرامرز گفت که چگونه‌گی و انگیزه قتل محمد جواد تاکنون مشخص نشده است. جسد او روز گذشته به طب عدلی فرستاده شده بود. گزارش شده است که او پس از اختطاف از سوی آدم‌ربایان کشته شده است. سخنگوی پولیس کابل اما گفت که در این مورد تاکنون جزییاتی در دست نیست و شکایتی نیز ثبت نشده است، اما از ناپدید شدن محمد جواد در حوزه چهارم شکایت شده بود. میرزامحمد کنه‌وازی، نایب مجلس نمایندگان در پیامی، محمد جواد را یک تاجر موفق و جوان توصیف کرده است. او با اشاره به مرگ محمد جواد، گفته است که

در این اواخر اختطاف، ترور تاجران و کادرهای جوان افزایش یافته است. نایب مجلس نمایندگان از نیروهای امنیتی خواسته است که این رویداد را بررسی کنند. در یک خبر دیگر از کابل، یک کودک خردسال از چنگ آدم‌ربایان در عملیاتی که محمدمسعود اندرابی، سرپرست وزارت امور داخله رهبری می‌کرد، رها شده است.

#آریانا_از_شماست

کابل - دهلی - کابل هفته سه پرواز

شنبه دو شنبه پنج شنبه

KABUL - DELHI
DEP: 10:00 AM Local Time
ARR: 01:00 PM Local Time

DELHI - KABUL
DEP: 02:30 PM Local Time
ARR: 03:30 PM Local Time

+93 (0) 790 07 1333 | flyariana.com | 1333

Delhi Flights

صلح پایدار و حفظ دست‌آوردها خواست جامعه‌ی جهانی است

نشست جنیوا با عنوان «افغانستان ۲۰۲۰» در سویس پایان یافت. دولت افغانستان با امید و دلهره به این کنفرانس رفت، پیش از شروع کنفرانس سخنان مقامات بلندپایه‌ی حکومتی نشان از نگرانی دولت از کاهش کمک‌ها داشت.

حتا وزارت خارجه‌ی افغانستان پیش‌بین بود که این کمک‌ها ۱۵ تا ۲۰ درصد کاهش نسبت به تعهدها در کنفرانس بروکسل خواهد داشت. حکومت افغانستان با این تصور به کنفرانس جنیوا رفت که ۹۰ درصد تعهداتی را که در کنفرانس بروکسل به جامعه‌ی جهانی سپرده بود، عملی کرده است.

مدیریت این جلسه نیز به عهده‌ی وزیر خارجه‌ی افغانستان و وزیر خارجه‌ی فنلند بود. با وصف تمام نگرانی‌ها که بخشی از آن‌ها ریشه در واقعیت‌های تلخ افغانستان کنونی دارد؛ اما جامعه‌ی جهانی دوباره با سخاوت‌مندی و مسوولیت‌پذیری به مسأله‌ی افغانستان نگرست.

حکومت افغانستان اگرچه در عملی کردن بخشی از تعهداتش در سال‌های گذشته با دشواری‌هایی روبه‌رو بوده است؛ اما کسانی که در این نشست به نماینده‌گی از افغانستان سخن گفتند، توانستند از آرزوها و آرمان‌های مردم افغانستان نماینده‌گی خوب کنند. زنان و جوانانی که در دو دهه‌ی اخیر در زیر سایه‌ی نظام دموکراتیک بالیده بودند، توانستند از داعیه و نیازهای مردم افغانستان نماینده‌گی خوب کنند.

حضور این نسل در نشست جنیوا به این معنی بود که با وجود فساد علاج‌ناپذیر اداری؛ اما حضور دو دهه‌ای جامعه‌ی جهانی در افغانستان باعث ایجاد تحول در این کشور شده است.

حضور اراکین دولتی، زنان و نهادهای حقوق بشری و مدنی در این نشست، توانست یک‌بار دیگر توجه جامعه‌ی جهانی را به افغانستان برگرداند. نماینده‌گان کشورها در سخنرانی‌های شان همه بر حفظ دست‌آوردهایی چون حقوق بشری زنان، حفظ نظم دموکراتیک، آزادی بیان و رعایت حقوق اقلیت‌ها تأکید کردند و حرف از رسیدن افغانستان به صلح پایدار زدند.

در شرایطی که افغانستان و دولت آن در وضعیت بد اقتصادی، بحران کرونا و گفت‌وگوهای ناروشن صلح قرار دارد، موضع یک‌پارچه‌ی جامعه‌ی جهانی در دفاع از نهاد دولت و حفظ ارزش‌ها، به مثابه‌ی خون تازه‌ای بود که در کالبد ضعیف افغانستان از سوی جامعه‌ی جهانی تزریق شد.

هرچند حکومت افغانستان با نگرانی و با انتظار دست‌یافتن به تعهدات مالی شبیه کنفرانس بروکسل در این نشست اشتراک کرده است؛ اما حمایت سیاسی و بین‌المللی که دولت و مردم افغانستان در این نشست به دست آوردند، می‌تواند نوید حمایت دوامدار مالی و سیاسی جامعه‌ی جهانی از افغانستان باشد. پیش‌بینی می‌شود که افغانستان بتواند حمایت‌های مالی قابل توجهی نیز در این نشست دریافت کند.

یکی از مسایل مهمی که در این نشست نماینده‌گان تمام کشورها بر آن تأکید کردند، مسأله‌ی صلح و پایان‌یافتن خشونت‌ها در افغانستان بود. تقریباً در تمام سخنرانی‌ها، نماینده‌گان کشورهای اشتراک‌کننده به ختم خشونت‌ها و رسیدن به یک آتش‌بس و صلح دایمی در افغانستان تأکید کردند.

این پیام روشن جامعه‌ی جهانی می‌تواند هشداری برای طالبان نیز باشد. طالبان که در پی کسب مشروعیت سیاسی بین‌المللی اند، حالا می‌دانند که این مشروعیت مفت به دست نمی‌آید. پیام روشن نشست جنیوا برای آن‌ها این بود که تنها در صورت هم‌کاری با جامعه‌ی جهانی و پذیرش شرط‌های آن‌ها می‌توانند برای خودشان در آینده‌ی افغانستان فرصت ببینند.

توافق‌نامه‌ی صلح امریکا و طالبان باعث آن شده بود که طالبان به این فکر کنند که با هر شرایطی می‌توانند شرایط شان را بر مردم افغانستان و جامعه‌ی جهانی تحمیل کنند.

طالبان باید بدانند که زیستن در میان ملت‌های دیگر، مستلزم رعایت تمامی قوانین و شرایط بین‌المللی است.

افغانستان که در شرایط کنونی متکی به کمک‌های بین‌المللی است، این کمک‌ها مشروط است و کسانی که در افغانستان به دنبال آینده‌ی سیاسی اند، باید راه و روش سیاسی‌شان را با خواست‌های جامعه‌ی جهانی همسو بسازند.

همین اکنون جامعه‌ی جهانی و کشورهای عمده‌ی کمک‌کننده‌ی افغانستان چه در کنفرانس بروکسل و چه در کنفرانس جنیوا کمک‌های‌شان را مشروط کرده‌اند.

این کمک‌ها زمانی به افغانستان ادامه می‌یابد که حکومت کابل در حفاظت از ارزش‌های حقوق بشری، مصمم باشد و برای کاهش خطر تروریسم و مواد مخدر تلاش و هم‌چنان با ایجاد مکانیسم‌های شفاف مصارف این کمک‌ها با جامعه‌ی جهانی اعلام همسویی کند. نشست جنیوا نمایش سخاوت و مسوولیت جامعه‌ی جهانی بود، امیدواریم دولت‌مردان افغانستان نیز در قبال مردم و کشورشان بیش‌تر از پیش تلاش ورزند و نگذارند که این کمک‌ها دوباره از مسیر اصلی خارج و به جیب فاسدان و استفاده‌جویان واریز شود.

نامه دیپلماتان سابق کانادا در افغانستان:

در حمایت از صلح صدا بلند کنید تا تفنگ‌ها خاموش شود

۸صبح، کابل: شماری از دیپلمات‌های اسبق کانادا و شهروندان این کشور که در افغانستان کار کرده‌اند، با امضا پای نامه‌ی سرگشاده‌ای نسبت به افزایش ناامنی‌ها در کشور ابراز نگرانی کرده‌اند و خواهان توقف خشونت شده‌اند.

بیش از ۱۴۰ دیپلمات سابق، امدادگر و افسر پولیس کانادایی که در افغانستان کار کرده‌اند، این نامه سرگشاده را امضا کرده‌اند. در این نامه از جامعه جهانی خواسته شده است که از مردم افغانستان حمایت کند.

نامه دیپلماتان اسبق کانادا به دفتر نخست‌وزیری این کشور پیش‌کش شده است و به دنبال حمایت گسترده مردم کانادا است.

در این نامه صلح و امنیت اولویت اول برای افغانستان خوانده شده است.

در این نامه گفته شده است که امضای توافق‌نامه سیاسی بین دولت و طالبان یک فرصت تاریخی برای ختم خشونت و خون‌ریزی را در افغانستان فراهم خواهد کرد.

در این نامه از جامعه جهانی خواسته شده است که از روند صلح افغانستان حمایت کند و در کنار مردم افغانستان بیاستد.

این نامه در آستانه برگزاری نشست بین‌المللی جنیوا همه‌گانی شده است.

در نامه گفته شده است: «صدای‌تان را در حمایت از صلح و توسعه بلند کنید تا صدای تفنگ‌ها خاموش شود.»

در این نامه دیپلماتان و شهروندان کانادایی که در افغانستان کار کرده‌اند، از روند صلح به مالکیت و

پل کمیج غور برای دومین بار توسط طالبان منفجر شد

کرده بودند.

مسیر منار جام، راهی که از پل کمیج می‌گذرد، مسیر اصلی و کوتاه‌ترین مسیری است که غور را به هرات وصل می‌کند.

بخش بزرگی از مواد خوراکی، مواد سوخت و ضروریات اساسی غور از ولایت هرات تأمین می‌شود و سال‌های گذشته این مسیر در زمستان به روی تردد مسافران و انتقال مواد خوراکی باز بود.

به تازه‌گی فعالان مدنی ولایت غور هشدار دادند که مسدود بودن بزرگ راه هرات - غور از مسیر پل کمیج، ممکن است سبب نرسیدن مواد خوراکی در فصل سرما و ایجاد فاجعه انسانی در این ولایت شود.

ولسوالی «شهرک» غور ساخته شده و طالبان در فصل بهار سال روان خورشیدی نیز آن را منفجر

۸صبح، هرات: مقام‌های محلی غور تأیید می‌کنند که پل راهبردی کمیج در مسیر راه اصلی ارتباطی غور با ولایت هرات، برای دومین بار توسط طالبان منفجر شده است.

عبدالمجید صمیم، رییس فواید عامه غور، در صحبت با روزنامه ۸صبح می‌گوید پایه‌های پل چاشت روز سه شنبه، چهارم قوس، با کارگذاری مواد انفجاری منفجر شده است.

به روایت برخی منابع موثق مردمی در غور، پایه‌ی «وسطی پل کمیج» در مسیر بزرگ‌راه غور - هرات، از سوی طالبان منفجر شده و پل به‌گونه کامل تخریب شده است.

این پل برفراز دریای هریرود در منطقه کمیج

صالح به نور:

دندان‌هایم را زیاد مراقبت می‌کنم

۸صبح، کابل: امرالله صالح، معاون اول ریاست جمهوری به انتقاد عطامحمد نور، والی پیشین بلخ از عمل کردهایش پاسخ داده است.

او روز سه‌شنبه، چهارم قوس، در یادداشتی در فیس‌بوکش در پاسخ به انتقادها و هشدارهای عطامحمد نور به «شوخی و جدی» نوشته است:

«دندان‌هایم را زیاد مراقبت می‌نمایم». عطامحمد نور سال‌ها پیش عبدالله عبدالله، رییس اجرایی پیشین و رییس شورای عالی مصالحه‌ی ملی کنونی را به کشیدن دندان‌هایش تهدید کرده بود.

عطامحمد نور در یک گفت‌وگوی تلویزیونی، «میثاق امنیتی» را مبهم خوانده و آن طرحی برای تضعیف مجاهدان و حریفان عنوان کرده است. طبق اطلاعات نور، در ضمایم این سند نام‌های افراد متنفذ، بزرگان، فرماندهان جهادی و کسانی که با طالبان می‌جنگند، گنجانیده شده است. نور هم‌چنان عمل‌کرد امرالله صالح را مورد انتقاد قرار داده و گفته است که او به کارهای «کوچک» مصروف شده است.

والی پیشین بلخ در گفت‌وگو با تلویزیون آریانانیوز اتهام وارد کرده است که مجریان طرح میثاق امنیتی که مبتکر آن امرالله صالح است، از بین اعضای نهاد روند سبز انتخاب شده و یا افراد مجبور

مرگ ۱۷ بیمار

کرونایی در شبانه‌روز گذشته

۸صبح، کابل: وزارت صحت عامه اعلام کرد که در یک شبانه‌روز گذشته ۱۷ بیمار کووید-۱۹ در کشور جان باخته‌اند. با ثبت این رقم، شمار کل قربانیان ویروس کرونا در کشور به یک هزار و ۷۱۲ تن رسیده است. طبق اعلام وزارت صحت عامه، هفت تن در کابل، پنج تن در غزنی، سه تن در هرات و در ولایت‌های پکتیا، کندز و میدان‌وردک یک - یک نفر بر اثر ابتلا به کرونا جان باخته‌اند.

وزارت صحت عامه از جانب دیگر گفته است که در شبانه‌روز گذشته ۲۹۰ بیمار جدید کرونایی نیز شناسایی شده‌اند.

این نتیجه از آزمایش یک هزار و ۴۲۸ نمونه مشکوک به دست آمده است.

این نمونه‌ها در ولایت‌های کابل، هرات، بلخ، پکتیا، تخار، کندز، بغلان، پروان، نیمروز، غزنی، لوگر و میدان‌وردک ثبت شده است.

با ثبت ۱۴۶ مورد بهبودی، شمار کل بیمارانی که پس از ابتلا به کرونا بهبود یافته‌اند، به ۳۶ هزار و ۱۲۲ تن رسیده است. شمار کل مبتلایان که تاکنون شناسایی شده‌اند به ۴۵ هزار و ۲۷۸ تن رسیده است. وزارت صحت عامه تاکنون ۱۴۱ هزار و ۸۶۳ نمونه مشکوک را بررسی و آزمایش کرده است.

شیوع موج دوم ویروس کرونا کم‌تر از یک هفته است که از سوی وزارت صحت عامه تأیید شده است. در روزهای اخیر میزان ابتلا و مرگ‌ومیر ناشی از ابتلا به کرونا در کشور افزایش یافته است.

برای یک سال حدود سه میلیارد دالر است. به این ترتیب، درصد کمک‌های جهانی به افغانستان در مقایسه با نشست ۲۰۱۶ بروکسل حدود ۱۵ درصد کاهش یافته است. این کمک‌ها اما از سوی بیش‌تر کشورها مشروط خوانده شده است. حفظ ارزش‌های دو دهه‌ی اخیر، حاکمیت قانون، مبارزه با فساد اداری، تسریع روند صلح، حفظ حقوق اقلیت‌ها و حفظ و تقویت حقوق زنان از مواردی بود که کشورهای خارجی به آن تأکید کردند. محمدشرف غنی، رئیس‌جمهور کشور که در روز دوم نشست جینوا صحبت می‌کرد، از کشورهای خارجی بابت کمک‌هایی که در سال‌های گذشته کرده‌اند، سپاس‌گزاری کرد. او تصریح کرد که حکومت برای دوام برنامه‌هایی که دارد، نیازمند کمک جامعه‌ی جهانی است تا افغانستان به خودکفایی برسد. آقای غنی هم‌چنان از روی‌کرد سه ستونی دولت برای صلح، ایجاد دولت و ایجاد بازار که در دومین چارچوب صلح و توسعه‌ی افغانستان تأیید شد، یاد کرد و آن‌را نتیجه‌ی دیدارهای متعدّدش از ولایت‌ها خواند. وی پیش‌تر گفته بود که دولت برای پی‌گیری برنامه‌هایش به کمک‌های جهانی نیازمند است. کشورهای خارجی در حالی کمک‌های‌شان را اعلام می‌کنند که پیش‌تر ۱۰ شرط تازه برای دوام کمک‌ها گذاشته بود. در آن شروط نیز بر حفظ دست‌آوردها، برقراری فوری آتش‌بس، حفظ حاکمیت قانون و حقوق بشر و مبارزه‌ی قابل اثبات با فساد تأکید شده بود. گفتنی است که جهانیان در نشست بروکسل که در سال ۲۰۱۶ میلادی برگزار شد، بیش از ۱۵ میلیارد دالر کمک کرده بودند. افغانستان در حالی پا به نشست جینوا گذاشت که توقع می‌رفت، درصد کمک‌های خارجی به کشور حدود ۲۰ تا ۲۵ درصد کاهش یابد. هم‌زمان با مطرح‌شدن احتمال کاهش کمک‌ها، کمیساریای عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده‌گان هشدار داده بود که با توجه به وضعیت بی‌جاشده‌گان افغان، کاهش در کمک‌ها می‌تواند فاجعه خلق کند. نشست «افغانستان ۲۰۲۰» به میزبانی سوئیس برگزار شد و مسوولیت اداری آن‌را افغانستان و فنلند به عهده داشتند. این نشست برای دو روز در جینوا ادامه یافت و نزدیک به ۱۰۰ کشور و سازمان بین‌المللی در آن اشتراک کردند. گفتنی است که در این نشست‌ها، پیرامون روند صلح، اتصال منطقهای، معضل پناهنده‌گان، مبارزه با فساد و موثریت کمک‌ها بحث و گفت‌وگو شد.

پایان نشست جینوا؛ جامعه جهانی به کمک ۱۳ میلیارد دالری «مشروط» تعهد کرد

کرد که باید دست‌آوردهای دو دهه‌ی اخیر حفظ شود و حکومت نیز مسوولیت حاکمیت قانون و مبارزه با فساد را بر عهده بگیرد. او این موارد را شرط‌های اساسی برای افزایش کمک‌های جاپان عنوان کرد. به این ترتیب، کانادا هم‌زمان با تأکید بر حفظ حقوق بشر، دموکراسی و حاکمیت قانون، ۲۷۰ میلیون دالر را به عنوان کمک‌های این کشور برای چهار سال آینده تعیین کرد. هالند نیز میزان کمک‌هایش برای چهار سال آینده را ۲۲۰ میلیون دالر اعلام کرد. استرالیا تعهد داد که ۲۲۰ میلیون دالر در جریان چهار سال به افغانستان کمک می‌کند؛ اما هم‌زمان با آن به اهمیت مبارزه با بحران کووید-۱۹ تأکید کرد. به این ترتیب قرار است سوئیس ۱۰۴ میلیون دالر، فرانسه ۱۰۲ میلیون دالر، ترکیه ۷۵ میلیون دالر، ناروی بیش از ۷۰ میلیون دالر، دنمارک ۶۴ میلیون دالر، ایتالیا ۳۵ میلیون دالر، کوریای جنوبی ۳۵ میلیون دالر، چک حدود هفت میلیون دالر و لوکزامبورگ نیز حدود سه میلیون دالر برای چهار سال آینده به افغانستان کمک کنند. با این حال، برخی دیگر از کشورها تصریح کردند که کمک‌های‌شان را متناسب به تعهدات نشست بروکسل که در سال ۲۰۱۶ برگزار شد، ادامه می‌دهند. روسیه، هند، ایران، پاکستان، سوئدن، تاجیکستان، ازبیکستان، ترکمنستان، چین، قزاقستان، امارات متحده عربی، عربستان سعودی، ایرلند، اندونزی، لتوانیا، رومانی، اوکراین، اتریش، بلغارستان، لهستان، کرواسی، پرتغال، آذربایجان، بلژیک، مصر، مالیزیا، آیسلند و شماری دیگر از کشورهایی بودند که روند کمک‌های‌شان را تمدید کردند. به این ترتیب میزان کمک‌ها به افغانستان در نشست کنونی جینوا به بیش از ۱۲ میلیارد دالر می‌رسد. شمرزخان مسجدی، سخنگوی وزارت مالیه گفت که میزان کمک‌های کشورها

سالانه‌ی مالی ما از ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۷ تنظیم شده است. ما به دست‌آوردهای اقتصادی، سیاسی و اجتماعی خود که در ۱۹ سال بود، ادامه می‌دهیم و آن‌را نگهداری می‌کنیم. حفظ یا تشدید کمک‌های اتحادیه‌ی اروپا به تعهدات افغانستان در دموکراسی، حاکمیت قانون، حقوق بشر و تساوی جندر وابسته است. ما دوست‌های نزدیک هستیم و توقع داریم که افغانستان از نگاه اصلاحات پیش‌رفت کند، شفافیت را بیش‌تر سازد و یک دولت حساب‌ده را برقرار کند». افزون بر اتحادیه‌ی اروپا، امریکا نیز اعلام کرد که ۳۰۰ میلیون دالر را برای سال ۲۰۲۱ در نظر گرفته است. این کشور اما تصریح کرد که ۳۰۰ میلیون دالر دیگر وابسته به عمل‌کرد دولت است. بدین ترتیب، میزان کمک‌های احتمالی امریکا برای سال آینده به ۶۰۰ میلیون دالر و برای چهار سال آینده به ۲,۴ میلیارد دالر می‌رسد. بانک توسعه‌ی آسیایی نیز اعلام کرد که ۹۰۰ میلیون دالر را برای چهار سال به افغانستان کمک می‌کند. بریتانیا در سال ۲۰۲۱ معادل ۲۰۵ میلیون دالر را برای افغانستان کمک می‌کند و این کمک‌ها تا چهار سال به حدود ۸۳۰ میلیون دالر می‌رسد. روند صلح از مواردی بود که این کشور به اهمیت آن تأکید کرد. آلمان میزان کمک‌هایش برای چهار سال آینده را معادل بیش از ۵۰۰ میلیون دالر تعیین کرد. جاپان در سهم خود اعلام کرد که در سال آینده‌ی میلادی حدود ۱۸۰ میلیون دالر به افغانستان کمک می‌کند و این کمک‌ها برای چهار سال به ۷۲۰ میلیون دالر می‌رسد. توشیمیتسو موتوگی، وزیر خارجه‌ی این کشور گفت که کمک‌های جاپان به افغانستان در ۱۹ سال گذشته چشم‌گیر بوده است. او افزود که این کشور از روند صلح استقبال می‌کند و در صورتی که به کمک‌های اضافی نیاز باشد، جاپان همیشه در دسترس است. وی اما تصریح

نشست «افغانستان ۲۰۲۰» در جینوا با تجدید تعهد کشورهای کمک‌کننده پایان یافت. بیش‌تر کشورهای حاضر در این نشست از دوام کمک‌های‌شان در چهار سال آینده به افغانستان خبر دادند. اتحادیه‌ی اروپا این بار نیز کمک‌های ۱,۴ میلیارد دالری را برای افغانستان تمدید کرد؛ اما افزون بر حفظ و تقویت دست‌آوردهای دو دهه‌ی اخیر، بر دموکراسی، حاکمیت قانون، حقوق بشر و تساوی جندر تأکید داشت. بانک توسعه‌ی آسیایی میزان کمک‌هایش برای چهار سال آینده را ۹۰۰ میلیون دالر اعلام کرد. امریکا نیز میزان کمک‌های سالانه‌اش را ۳۰۰ میلیون دالر خواند؛ اما گفت که ۳۰۰ میلیون دالر دیگر را پس از بررسی عمل‌کرد دولت در نظر می‌گیرد. آلمان کمک ۵۱۰ میلیون دالر را برای یک سال آینده اعلام کرد؛ اما گفت که این کمک برای چهار سال آینده حفظ خواهد شد. میزان کمک‌ها به افغانستان برای چهار سال آینده از مرز ۱۲ میلیارد دالر می‌گذرد. با این حال، این کمک‌ها نسبت به نشست بروکسل حدود ۱۵ درصد کاهش یافته است. بیش‌تر کشورهای کمک‌کننده در کل به حفظ دست‌آوردها دو دهه‌ی اخیر، برقراری آتش‌بس، حاکمیت قانون و مبارزه با فساد تأکید کردند.

کشورهای کمک‌کننده در نشست جینوا، میزان کمک‌های‌شان برای افغانستان را روز سه‌شنبه، چهارم قوس اعلام کردند. هرچند روند توحید کمک‌های جهانی به کشور برای تشخیص میزان دقیق آن «زمان‌بر» خوانده شد؛ اما بر اساس آمارها، میزان کمک‌های جهانی به افغانستان برای چهار سال آینده از مرز ۱۲ میلیارد دالر گذشت. اتحادیه‌ی اروپا اعلام کرد که کمک‌هایش برای چهار سال آینده همانند سال‌های گذشته ادامه می‌یابد. یوتا اورپیلاینن، کمیشنر اتحادیه‌ی اروپا برای هم‌کاری‌های بین‌المللی در بیانیه‌ی خود گفت که این اتحادیه برای افغانستان دموکراتیک، صلح‌آمیز و آزاد متعهد است که حقوق همه شهروندان در آن تأمین شود. وی افزود که زنان، کودکان و اقلیت‌ها باید به گونه‌ی کامل از حقوق‌شان لذت ببرند و برای یک صلح دوام‌دار، باید به عزت و جایگاه همه‌ی شهروندان احترام گذاشته شود. این اتحادیه خواستار یک آتش‌بس فوری و دایمی شد و تصریح کرد که این گام اجازه می‌دهد تا کمک‌ها بیش‌تر شود.

اورپیلاینن تصریح کرد که اتحادیه‌ی اروپا به ۱,۲ میلیارد یورو معادل ۱,۴ میلیارد دالر کمکی که در سال ۲۰۱۶ به آن تعهد داده بود، پایبند می‌ماند. وی افزود: «جای افتخار است که اعلام می‌کنم، ما این سطح از کمک‌ها را برای چهار سال نگه می‌داریم و این متناسب با چارچوب

تقابل ارگ و مجلس؛

رای اعتماد به کابینه متوقف و درخواست وادار کردن صالح به استعفا پیش کش شد

قرار بود که برنامه‌های کاری حسینیه صافی سرپرست وزارت زنان، قدرت‌الله ذکی سرپرست وزارت ترانسپورت، نجیب‌الله یمین سرپرست وزارت فواید عامه، نوررحمان اخلاقی سرپرست وزارت مهاجرین و عودت‌کننده‌گان، محمود کزلی سرپرست وزارت شهرسازی و اراضی و محمدهارون چخان‌سوری سرپرست وزارت معادن و پترولیم در نشست روز سه‌شنبه، چهارم قوس، ارائه شود. این نشست اما به صحنه انتقاد از امرالله صالح بدل شد. بسیاری از نماینده‌گان سخنان او را خلاف روحیه همکاری بین دو قوه دولت عنوان کردند. برخی اما اظهارات امرالله صالح را به دلیل این‌که دامن خانه‌ی ملت را به فساد آلوده انگاشته است، «خیانت ملی» توصیف کردند. نماینده‌گان طرح وادار کردن امرالله صالح به استعفا و شکایت از او در دادگاه را نیز مطرح کردند. مجلس نماینده‌گان حکومت را عامل فساد عنوان کرد.

روند سبز یک سازمان استخباراتی

میررحمان رحمانی، رئیس مجلس نماینده‌گان در این نشست گفت که «روند سبز» یک نهاد استخباراتی است و به یکی از کشورها وابسته است. او مدعی داشتن اسناد در این باره شد. رحمانی گفت که امرالله صالح تلاش می‌کند افراد را در این سازمان جابه‌جا کند و حتا افراد

کرد. **اتهام امرالله صالح علیه مجلس** امرالله صالح پس از چاشت روز دوشنبه، سوم قوس، در نشست جانبی ژنو که در پیوند به مبارزه با فساد اداری برگزار شده بود، گفت که برخی از اعضای مجلس نماینده‌گان در فساد دخیل هستند. صالح افزوده است که اعضای مجلس نماینده‌گان تاکنون هزینه دست داشتن‌شان را در فساد نپرداخته‌اند. معاون اول ریاست جمهوری اتهام وارد کرد که مجلس نماینده‌گان اعضای کابینه را می‌ترسانند و خواست‌های غیرقانونی را مطرح می‌کنند. طبق اعلامیه مجلس نماینده‌گان، صالح در این نشست گفته است نماینده‌گان در هنگام تهیه سند بودجه، برای تحمیل خواست‌های‌شان بر وزیران فشار می‌آورند و باید به مصونیت پارلمانی نماینده‌گان پایان داده شود تا قانون بر آن‌ها اجرا گردد. در این اعلامیه از رئیس‌جمهور غنی خواسته شد که برای بازگرداندن اعتبار مجلس نماینده‌گان و استحکام نظام، امرالله صالح را وادار به استعفا کنند. در اعلامیه هشدار داده شده است که اگر به این درخواست پاسخ داده نشود، حکم ماده ۶۹ قانون اساسی اجرا خواهد شد. در این ماده، انفسال و عزل رئیس‌جمهور از وظیفه پیش‌بینی شده است.

اظهارات امرالله صالح، معاون اول ریاست جمهوری درباره دخیل بودن اعضای مجلس نماینده‌گان در فساد در یکی از نشست‌های جانبی کنفرانس بین‌المللی «ژنو» با واکنش تند نماینده‌گان روبه‌رو شد. این اظهارات قوه اجرایی و مجلس نماینده‌گان را در برابر هم قرار داد و به فصل تازه‌ی از تنش‌ها بین این دو نهاد دولت دامن زد. مجلس نماینده‌گان در نشستی که قرار بود، شش نامزدوزیر برنامه‌های‌شان را ارائه کنند، روند رای اعتماد به کابینه را تعلیق و درخواست وادار کردن امرالله صالح را به استعفا توسط رئیس‌جمهور مطرح کرد. مجلس نماینده‌گان با نشر اعلامیه‌ای اظهارات امرالله صالح را «غیر مسوولانه و خلاف قانون اساسی» خواند که سبب بی‌اعتبارشدن نظام جمهوری در پیش جهانیان شده است. طبق این اعلامیه، معاونان رئیس‌جمهور هرچند جایگاه واضح در قانون اساسی ندارند، اما تمام ماده‌هایی که وظایف رئیس‌جمهور را مشخص کرده است، درباره معاونانش نیز صدق می‌کند.

میررحمان رحمانی، رئیس مجلس نماینده‌گان گفت که روند رای اعتماد به نامزدوزیران باقی مانده تا ارائه اسناد از سوی امرالله صالح درباره دست داشتن نماینده‌گان به فساد متوقف می‌شود و هم‌چنان مجلس به صورت رسمی به نهادهای عدلی و قضایی از صالح شکایت می‌کند. رئیس مجلس نماینده‌گان در جریان نشست عمومی روز سه‌شنبه، چهارم قوس گفت که امرالله صالح در جایی گفته است، رای اعتمادی که به ۱۰ عضو کابینه داده شده است، مدار اعتبار نیست؛ زیرا افراد «فاسد» به این وزیران رای داده‌اند. مجلس نماینده‌گان در اوایل هفته جاری صلاحیت ۱۰ عضو پیشنهادی کابینه را تأیید

حسین بهار

وادار به گرفتن عضویت در روند سبز شده است تا علیه اعضای مجلس نماینده‌گان اقدام کنند. به گفته او، ۱۰ دفتر از سوی امرالله صالح و روند سبز گرفته شده است و فهرست ۱۴۴ وکیل به رسانه‌ها سپرده شده است تا بدنام شود. صالح از سوی رئیس مجلس نماینده‌گان متهم شد که مخالف همکاری بین دو قوه دولت است.

پاسخ امرالله صالح و روند سبز

امرالله صالح در پاسخ به تصمیم مجلس نماینده‌گان گفته است که به شورای ملی احترام دارد و در بحثی که پیش آمده است، به مجلس نماینده‌گان به عنوان یک نهاد اساسی دولت جمهوری اسلامی افغانستان احترام می‌گذارد. او گفته است با وجودی که «احترام نهادینه» قابل است، اما این احترام به معنای چشم‌پوشی از «قانون‌شکنی» برخی از اعضای شورای ملی نیست. صالح گفته است که «وکیلان پاک نفس ملت» با او هم‌صدا هستند و اعضای مجلس نماینده‌گان «فرشته و ملایک» نیستند. صالح هم‌چنان از طرح میثاق امنیتی که مورد انتقاد برخی از اعضای مجلس نماینده‌گان است، دفاع کرده و آن را طرح «رادیکال و تهدابی» برای بیرون کردن افغانستان از حالت کنونی توصیف کرده است. معاون اول گفته است: «ایستاده‌گی در برابر آوردن نظم و تجرید حلقات جرم توجیه ندارد. دوباره فکر کنید.»

صالح هم‌چنان در پاسخ به سخنان میررحمان رحمانی که گفته است روند سبز یک سازمان استخباراتی است، در یادداشتی نوشت که «چنین نیست، اما سازمان‌های قوی بدون شاخه اطلاعاتی زنده بوده نمی‌توانند. درست است.» امرالله صالح از اعضای مجلس نماینده‌گان خواسته است به جای «سروصدا» به اصل متن میثاق امنیتی وارد شوند. صالح پرسیده است: «از چه هراس دارید؟» روند سبز نیز در اعلامیه‌ای اتهامات رئیس مجلس نماینده‌گان را بی‌بنیاد خوانده است. در اعلامیه روند سبز آمده است که مجلس نماینده‌گان نباید بلندگویی برای افراد زورگو، قانون‌شکن، آلوده به فساد و باج‌گیر باشد. روند سبز رئیس مجلس نماینده‌گان را متهم کرده است که ثروت هنگفت کنونی‌اش را از مجرای فساد، فرار مالیاتی و منابع مبهم به دست آورده است.

صلح می آید

تجارب بین‌المللی خلع سلاح، انحلال ساختارهای نظامی، DDR و SSR در کشورهای کلمبیا، لیبیریا و سیرالیون نشان داده است که در قدم نخست بعد از اعتمادسازی و رسیدن گروه‌ها و حامیان ملی و بین‌المللی‌شان به منافع، آتش‌بس صورت گرفته و بعد پیمان صلح میان طرف‌های درگیر با تضمین‌های بین‌المللی به امضا رسیده است. هم‌چنان، بالای تطبیق برنامه‌های DDR و SSR با دخالت سازمان ملل و نظارت نیروهای حافظ صلح آن سازمان، میان طرف‌های متخاصم نیز توافق شده است. به همین سبب با در نظر داشت تطبیق موارد ذکر شده، طبق یک تقسیم‌اوقات از قبل پلان شده، برنامه‌های DDR و SSR در آن کشورها تطبیق و صلح سراسری در کشورهای مذکور تأمین شده است.

عصمت‌الله احمدی، ماستر علوم استراتژی امنیت ملی

پایان هر جنگ، صلح است. اما جنگ‌ها مشکلات زیادی را در جامعه از خود به میراث می‌گذارد. از آن جمله، تعداد کثیری از افراد جامعه را برای رسیدن به اهداف، مسلح می‌سازد. ختم جنگ و آمدن صلح نیازمند خلع سلاح، انحلال ساختارهای نظامی و ادغام افراد مسلح یا در جمع نیروهای امنیتی یک کشور و یا هم در زنده‌گی ملکی است.

تجارب بین‌المللی خلع سلاح، انحلال ساختارهای نظامی، DDR و SSR در کشورهای کلمبیا، لیبیریا و سیرالیون نشان داده است که در قدم نخست بعد از اعتمادسازی و رسیدن گروه‌ها و حامیان ملی و بین‌المللی‌شان به منافع، آتش‌بس صورت گرفته و بعد پیمان صلح میان طرف‌های درگیر با تضمین‌های بین‌المللی به امضا رسیده است. هم‌چنان، بالای تطبیق برنامه‌های DDR و SSR با دخالت سازمان ملل و نظارت نیروهای حافظ صلح آن سازمان، میان طرف‌های متخاصم نیز توافق شده است. به همین سبب با در نظر داشت تطبیق موارد ذکر شده، طبق یک تقسیم‌اوقات از قبل پلان شده، برنامه‌های DDR و SSR در آن کشورها تطبیق و صلح سراسری در کشورهای مذکور تأمین شده است.

در کشور ما افغانستان نیز برنامه‌های DDR و SSR میان سال‌های ۲۰۰۳ - ۲۰۰۵ تطبیق شده است. اما، تطبیق این برنامه‌ها کاملاً یک تجربه‌ی جدید در سطح کشور بود. به این دلیل تجربه‌ی جدید بود که تطبیق برنامه میان طرف‌های متخاصم صورت نگرفت؛ بلکه دوست، دوست را خلع سلاح و ریفورم می‌کرد. بر اساس این دو برنامه، نیروهای ائتلاف شمال و متحدان آنان که به کمک امریکا به قدرت رسیده بودند، تشکیلات نظامی خود را منحل، افراد مسلح‌شان را خلع سلاح، یک تعداد پرسنل‌شان را در چوکات اردوی ملی، پولیس ملی و امنیت ملی ریفورم و تعداد دیگر را در زنده‌گی ملکی مدغم کردند.

نه تنها که تطبیق این برنامه‌ها در افغانستان یک تجربه‌ی جدید بود؛ بلکه ناکام هم بود. سلاح‌های کهنه و فرسوده‌ی خفیف که از سال‌های قبل در پایگاه‌ها ذخیره شده بود، به پروسه تسلیم داده شد، برعکس سلاح‌های جدید و فعال در نزد افراد باقی ماند. هم‌چنان سلاح‌های ثقیله که اکثریت آن فعال و اردوی ملی می‌توانست از آن در آینده استفاده کند، تخریب شد. افراد مسلح که به زنده‌گی ملکی رو آوردند، اگرچه در کورس‌های مسلکی جذب شدند؛ اما بعد از فراغت، کارایی برای شان صورت نگرفت. کمک‌های جامعه‌ی بین‌المللی هم برای افراد خلع سلاح شده و هم برای کسانی که به زنده‌گی ملکی مدغم شدند، کوتاه‌مدت و مقطعی بود. در تطبیق هر دو برنامه، هماهنگی‌های لازم و تشریک مساعی میان نهادهای ملی و بین‌المللی وجود نداشت. امنیت افراد

نه تنها نیروهای ائتلاف شمال؛ بلکه هر کسی می‌بود، همان کار را می‌کرد، به این دلیل که از یک‌طرف اعتماد و دوستی قبلی میان امریکا و ائتلاف شمال موجود نبود و از طرف دیگر، دشمن داخلی آن‌ها، طالبان که بخش‌هایی از خاک افغانستان را در اختیار داشتند و دارای ماشین جنگی بهتر نسبت به ائتلاف شمال بودند، هنوز نابود نشده بودند و به پناهگاه‌های اصلی‌شان در کشور پاکستان رفته و منتظر فرصت بودند. افزون بر آن، هیچ‌کسی تیشه به ریشه‌ی خود نمی‌زند. قوماندان جنگ برای تضعیف خود، افراش و یا دوستانش را خلع سلاح نمی‌کند. نه تنها که خلع سلاح نمی‌کند؛ بلکه حتا اگر مجبور هم باشد، برای کسب منابع، هم‌نواشدن با سیاست روز و تطبیق قسمی برنامه، سلاح‌های کهنه و غیرفعال را جمع‌آوری، تسلیم، سلاح‌های فعال و مهمات را کانسرویشن می‌کند و برای روز مبادا در جایی نگه می‌دارد.

نه تنها که DDR، بلکه SSR نیز به همان منوال غیرمعیاری صورت گرفت. همه افسرانی کادری و جهادی که داخل تشکیلات اردوی ملی شدند، از همان تنظیم‌های شامل در ائتلاف شمال، به خصوص ولایات پروان، پنجشیر، کاپیسا، بدخشان و بامیان بودند. افسران کادری و جهادی از سایر ولایات، حتا اگر عضویت در تنظیم‌های ائتلاف شمال را هم می‌داشتند، چندان مورد توجه و بحث قرار نداشتند؛ ولی نسبت به افسرانی کادری که واجد شرایط بودند، اما عضویت این تنظیم‌ها را نداشتند، بهتر بودند.

ریفورم تشکیلات نیروهای امنیتی یا SSR مشکل دیگری را که به وجود آورد و باعث تضعیف نیروهای امنیتی - دفاعی شد، رعایت ترکیب ملیتی بود. اگرچه در جذب پرسنل جدید در قدمه‌های سرباز، بریدمل و افسر یک کار نیک بود؛ ولی در قدمه‌های اپراتیفی و به خصوص استراتژیک، رعایت این مسأله منطقی به نظر نمی‌رسد. صدها مورد وجود داشته است که افراد غیرمسلکی به‌نام جهادی بنابر ترکیب ملیتی در پست‌های مهم نظامی تقرر حاصل کردند. دی‌دی‌آر و ریفورم ساختار نیروهای امنیتی چه زمانی صورت می‌گیرد؟

برای خلع سلاح، انحلال تشکیلات نظامی و ادغام افراد گروه‌های مسلح در یک کشور، باید جنگ داخلی میان گروه‌های متخاصم که ممکن یکی از جناح‌ها دولت باشد، وجود داشته باشد. ممکن بود میان دولت دموکراتیک افغانستان و مجاهدین در سال‌های ۱۹۸۰، صلح، DDR و SSR به وساطت سازمان ملل تطبیق می‌شد. به همین ترتیب، ممکن بود میان دولت مجاهدین و حزب اسلامی، هم‌چنان دولت مجاهدین با طالبان و دولت طالبان با ائتلاف شمال در سال‌های ۱۹۹۰ صلح و هر دو برنامه تطبیق می‌شد. ولی قسمی که در بالا ذکر شد، تطبیق برنامه‌های DDR و SSR در افغانستان بعد از ۲۰۰۱ یک تجربه‌ی کاملاً جدید بود.

برای تطبیق بهتر DDR و SSR:

۱. تلاش‌ها و اراده‌ی ملی و بین‌المللی مبنی بر ختم

جنگ وجود داشته باشد.
۲. عوامل داخلی و خارجی جنگ برطرف شود.
۳. از مداخله‌ی کشورهای همسایه و ذی‌دخل در امور داخلی کشور با تضمین‌های بین‌المللی جلوگیری صورت گیرد.

۴. همه کشورهای ذی‌دخل در قضیه‌ی افغانستان به توافق برسند که جنگ راه رسیدن به منافع‌شان نیست و از برقراری صلح حمایت کنند.
۵. پایگاه‌های طرف متخاصم در کشورهای همسایه از بین برده شود.
۶. طرف‌های درگیر با نظارت سازمان ملل آتش‌بس کنند.
۷. به اساس وساطت و میانجی‌گری بین‌المللی میان طرف‌های درگیر، توافق‌نامه‌ی صلح و عفو عمومی با تضمین‌های بین‌المللی به امضا برسد.
۸. عدالت انتقالی تطبیق شود.

۹. طرف‌های درگیر، هم‌چنان بالای همه موضوعات شامل برنامه‌های DDR و SSR موافقت کنند. برای تطبیق DDR و SSR از تجارب بین‌المللی استفاده صورت گیرد، طوری که:

- بالای کمیت و ساختار قوای مسلح توافق صورت گیرد.

- تعداد افراد مسلح گروه‌های متخاصم معلوم شود.

- تعداد سلاح‌های سبک و سنگین آن‌ها معلوم و جمع‌آوری شود.

- معلوم شود که چه تعداد از افراد مسلح گروه‌های متخاصم می‌خواهند به نیروهای امنیتی بپیوندند و چه تعداد می‌خواهند به زنده‌گی ملکی رو آورند.

- کسانی که می‌خواهند به نیروهای امنیتی بپیوندند، دارای کدام شرایط باشند و کسانی که به زنده‌گی ملکی رو می‌آورند، چه کمک‌ها و کدام تعلیمات بالای‌شان تطبیق و اشتغال‌زایی برای شان صورت گیرد. بسیار ضروری است تا برای اشتغال‌زایی آن‌ها، هماهنگی و تشریک مساعی نهادهای ملی و بین‌المللی وجود داشته باشد.

- امنیت فزینی افراد خلع سلاح شده‌ای که به زنده‌گی ملکی رو می‌آورند، به خصوص قوماندانان و خانواده‌های آن‌ها تأمین شود.

- بسته‌های کمکی برای افراد خلع سلاح شده الی اشتغال‌زایی پرداخته شود.

- ریفورم تشکیلات اردوی ملی، پولیس ملی و امنیت ملی به اساس شرایطی از قبل توافق شده، صورت گیرد.

۱۰. طرف‌های متخاصم روی نظارت از تطبیق برنامه‌ها موافقت کنند. نظارت از تطبیق برنامه‌ها طبق تقسیم‌اوقات تهیه‌شده از جانب سازمان ملل صورت گیرد.

۱۱. برای تطبیق برنامه‌ها و نظارت از آتش‌بس، از نیروهای حافظ صلح سازمان ملل استفاده صورت گیرد.

۱۲. ناقضان برنامه‌ها از جانب سازمان ملل مجازات شوند.

۱۳. تطبیق برنامه‌های فوق به دوش حکومتی است که بالایش توافق صورت گرفته است.

مرکز تخصصی انگلیسی آکادمیک و آمادگی آزمون های تافل و آیلتس!

چرا کانون زبان کابل (KTS)؟

- ✓ ارایه مشاوره رایگان برای بورسیه ها
- ✓ برنامه درسی متمرکز روی چهار مهارت اصلی زبان انگلیسی
- ✓ اساتید دارنده نمرات بلند تافل و آیلتس

- ✓ صنوف انگلیسی هدفمند آکادمیک (EAP)
- ✓ صنوف پیش نیاز تافل (TOEFL Planner)
- ✓ صنوف آمادگی آزمون تافل (TOEFL Prep)
- ✓ صنوف پیش نیاز آیلتس (IELTS Planner)
- ✓ صنوف آمادگی آزمون آیلتس (IELTS Prep)
- ✓ صنوف ویژه محاوره، گرامر و ...

☎ +93 (0) 792 338 773 📍 Kabul TOEFL School کوچه حبیبی سازی، کوچه دواخانه، کوچه حبیبی سازی

+ (93) 700 175 510 / + (93) 788 788 799

جهت سفارش آگهی‌تان با شماره‌های روبه‌رو در تماس شوید:

روزنامه ۸ صبح برای توسعه کسب و کارتان صفحه‌ی ویژه تبلیغات ایجاد کرد. روزنامه ۸ صبح به هدف کمک و حمایت از توسعه مشاغل و تجارت، تبلیغات شما را با هزینه کم تر و کیفیت بهتر نشر می‌کند. این روزنامه یک صفحه‌ی ویژه تبلیغاتی را به همین منظور راه‌اندازی کرده است. در این صفحه‌ی ویژه به تناسب استطاعت شما فضا وجود دارد. ما با داشتن تیراژ بلند در نسخه‌ی چاپی و مخاطبان حد اکثری در پایگاه‌های مجازی‌مان آماده همکاری با مشاغل و کسب‌وکارهای مختلف هستیم تا تبلیغات شما را با مخاطبان خود به اشتراک بگذاریم.

بهزاد فرنیچر

Email: behzad.dost@gmail.com ☎ 0781 700 000

بهزاد فرنیچر کیفیت بهتر

آدرس: چهارراهی بره‌کی، کابل، افغانستان

مؤسسه نشر وازه

پیشرو در امور چاپ، نشر و پخش کتاب

دفتر مرکزی و فروشگاه: ۱: کابل، کارته ۳، چهارراه پل سرخ، مارکت تجاری ملی، منزل پایین، نشر وازه
فروشگاه ۲: کابل، پل سوخته، چوک شهید مزاری، مارکت محمدی، نشر وازه
چاپخانه: کابل، شهرک امید سبز، فاز اول، چاپ وازه، پلاک ۲۲
۰۷۸۰۷۴۷۳۴۷ - ۰۷۸۱۵۷۴۲۳۰

f Vazha.Publication 📷 NashreVazha 📧 VazhaPub

شفاخانه آینه صحت

تخفیف ویژه
۲۸۰۰۰ افغانی

• کاشت مو طبیعی به روش FUE

کاشت مو یکی از تداوی‌های عمده و اساسی برای طاسی سر است. در این تداوی موها از ساحات عقب سر یعنی قسمت‌هایی که موها قوی‌تر هستند و مساعد به ریزش نیستند گرفته شده و به قسمت جلو سر یعنی جاهای خالی انتقال داده می‌شود. قبلاً هموطنان ما برای اجرای این عملیه مجبور به سفر به خارج از کشور بودند اما فعلاً این عملیه در داخل کشور با مصارف کمتر قابل اجرا است. تیم مرکز جلدی و زیبایی شفاخانه آینه صحت با سرپرستی داکتر پامیر حسین صالحی، داکتر میوند حبیب و داکتر وحیدالله عاشر، با در نظر داشت شرایط اقتصادی هموطنان ما کاشت مو را با کیفیت عالی و تخفیف ویژه انجام می‌دهد.

آدرس: بین چهارراهی پروان دوم و گل سرخ، شفاخانه آینه صحت
شماره تماس: ۰۷۸۱۲۳۵۰۴۰
ایمیل آدرس: info@ayenasehat.af

WE CONNECT THE UNCONNECTED.

ADD YOUR BUSINESS BEFORE 05 DEC 2020

+93799050669 info@yellowpages.af www.yellowpages.af 5th Street Qala-e-Fatullah, Kabul, Afghanistan +93791 786 555

اطلاعیه کنفرانس!

سومین نشست راه‌نمای تجارتی افغانستان با مشارکت اتاق تجارت بین‌المللی در هوتل کابل انترکانتیننتال به تاریخ ۲۷ قوس ۱۳۹۹ برگزار میگردد. تقویم‌های خود را علامت گذاری کنید و برای اطلاع از سخنرانان، مکان، ثبت نام رسمی و موارد دیگر به سایت www.summit.ayp.af مراجعه نماید.

به امید دیدار در کنفرانس

قبل از تاریخ ۱۶ قوس ۱۳۹۹ تکت برنامه را دریابید

+93799050669
+93791 786 555

Organizer

Exclusive Partner

معتبر و باکیفیت

هاردسک اکسترنال

انتی ویروس (خانگی + تحت سرور)

بامیکا

Follow us on

@BamikaSoft & @BamikaHard

ما را دنبال کنید

۳ سال ورتنی تبدیلی
ADATA
Silicon Power

ESET

Kaspersky

www.bamikatech.com

0789945066 - 0799735660

آدرس: چهارراهی پل سرخ، مارکت ملی، منزل اول، نمبر ۱۹

نهادهای حامی رسانه‌ها:

جزییات ترور کارمندان بانک مرکزی باید ارایه شود

مددالاحمد حسینی

نهادهای حامی رسانه‌ها از معلوم‌نشدن جزئیات پرونده‌ی قتل یمایا سیاووش و دو همکارش انتقاد می‌کنند و می‌گویند که حکومت باید در مورد کشته‌شدن کارمندان بانک مرکزی جزئیات بدهد.

مسوولان این نهادها می‌گویند، به‌رغم این‌که نزدیک به ۲۰ روز از ترور کارمندان این بانک زمان گذشته؛ اما جزئیات در مورد پیش‌رفت کار این پرونده در دست نیست. این نهادها هشدار می‌دهند، در صورتی که حکومت به این قضیه سرپوش بگذارد و جزئیات کشته‌شدن کارمندان بانک مرکزی را با مردم، به‌ویژه خانواده‌ی سیاووش شریک نکند، رسانه‌ها اعتمادشان نسبت به حکومت را از دست می‌دهند و ممکن است که چرخش آزادی بیان با چالش روبه‌رو شود. در همین حال اعضای خانواده‌ی یمایا سیاووش می‌گویند که تاکنون جزئیات بررسی پرونده‌ی کشته‌شدن سیاووش با آنان شریک نشده و دولت در این مورد پاسخی به آنان نداده است. نهادهای امنیتی اما می‌گویند که هنوز هم قضیه زیر بررسی است و در صورت انکشاف، جزئیات آن‌را با مردم و رسانه‌ها شریک خواهند کرد. با این همه، بانک مرکزی حاضر به پاسخ‌گویی و شفاف‌سازی در این مورد نشده است. یمایا سیاووش و دو تن از هم‌کارانش در بانک مرکزی، صبح روز شنبه، هفدهم عقرب در انفجاری در ساحه‌ی مکرویان چهار از مربوطات ناحیه‌ی نهم پولیس جان باختند. اکنون که از این حادثه نزدیک به ۲۰ روز زمان گذشته است، جزئیات قتل وی و هم‌کارانش روشن نیست و دولت نتوانسته است که ابعاد این حادثه را واضح کند. کندی در کار نهادهای امنیتی با واکنش تند نهادهای حامی رسانه‌ها مواجه شده است. مسوولان این نهادها می‌گویند که حکومت و بانک مرکزی باید جزئیات در مورد این حادثه را با مردم و رسانه‌ها شریک کنند و شک‌وت‌ریدیدی که در میان مردم خلق شده را از بین ببرند. عبدالمجیب خلونگر،

رییس اجرای نهاد حمایت‌کننده‌ی رسانه‌های آزاد افغانستان (نی) به روزنامه ۸صبح گفت که حکومت باید یک هیئت با صلاحیت را تعیین می‌کرد تا پرونده‌ی کشته‌شدن یمایا سیاووش و هم‌کارانش را بررسی کند و از رییس بانک مرکزی معلومات بگیرد. او گفت که رییس بانک مرکزی خود را پاسخ‌گو نمی‌داند و هم‌کارانش در این بانک نیز با تابعیت از رییس‌شان، اسناد و شواهد را در اختیار خانواده‌ی سیاووش قرار نمی‌دهند. از سوی دیگر وی احتمال داد که ممکن است سناریوی دیگر در این بین شامل باشد؛ زیرا به گفته‌ی او، ستون پنجم در دولت در واقع در همین موارد آشکار می‌شود. به باور آقای خلونگر، ممکن است که شماری در تبانی با تروریستان دست به کارهای بزنند که «هراس‌افکنانه» باشد. او گفت که دولت خواسته یا نخواستہ خلاف قانون عمل می‌کند و جزئیات حادثه‌ی کشته‌شدن یمایا سیاووش را شریک نمی‌کند. رییس اجرایی نی گفت، در صورتی

که حکومت در جریان مسأله باشد و اسناد و شواهد را پنهان و هم‌کاری نکند، خودش یک عمل تروریستی است. او از حکومت خواست که باید به صورت جدی و واضح حکم صادر کند و از تمام نهادها بخواهد که با بررسی قضیه‌ی یمایا سیاووش هم‌کاری کنند. او هشدار داد، در صورتی که ابعاد این حادثه مشخص نشود، رسانه‌ها اعتمادشان نسبت به حکومت و دولت را از دست می‌دهند و به گفته‌ی وی، این امر سبب شکننده‌شدن وضعیت می‌شود.

صدیق‌الله توحیدی، مسوول دادخواهی کمیته‌ی مصونیت خبرنگاران افغان نیز تصریح کرد که حکومت در بررسی قضیه‌ی ترور یمایا سیاووش با تعلل کار می‌کند. آقای توحیدی افزود که این مورد بیان‌گر دو مسأله است؛ یکی این‌که نهادهای کشفی اسناد و مدارک ندارند و ناگزیر اند که به در خواست خبرنگاران و خانواده‌ی سیاووش سکوت اختیار کنند و دوم این‌که ممکن است بعضی اسناد و شواهد در دست داشته باشند؛ اما شریک‌کردن آن احتمال دارد برای حکومت زیان‌بار باشد. آقای توحیدی به روزنامه ۸صبح گفت که بر اساس قانون رسانه‌های همه‌گانی، همه‌ی شهروندان کشور حق دارند که از دولت اطلاعات مطالبه کنند و هیچ اداره‌ای حق ندارد که از دادن اطلاعات خودداری کند. به گفته‌ی وی، عدم ارایه‌ی معلومات از سوی حکومت، شک و تردید را در میان مردم به وجود می‌آورد و حکومت باید هر آن‌چه در اختیار دارد را با مردم شریک کند. صدیق‌الله توحیدی گفت که میزان زیان ارایه‌ی معلومات به مراتب کم‌تر از عدم ارایه‌ی آن است و هشدار داد در صورتی که حکومت اقدامات لازم را انجام ندهد، خود مورد اتهام قرار خواهد گرفت.

در همین حال خانواده‌ی یمایا سیاووش نیز می‌گوید که حکومت تاکنون هیچ معلومات ارایه نکرده است. بکتاش سیاووش، برادر یمایا سیاووش به روزنامه ۸صبح گفت که روند بررسی قضیه‌ی کشته‌شدن بردارش انکشاف نداشته و تاکنون نهادهای امنیتی در این مورد چیزی گزارش نداده‌اند. این در حالی

رنج‌های آواره‌گی در کمپ‌های بی‌جاشده‌گان؛

دریافت کمک به شرط نداشتن خیمه

بس با پای پیاده گشته.»

زنانی که در کمپ‌های بی‌جاشده‌گان زنده‌گی می‌کنند، نمادهای روشنی از شجاعت و بردباری هستند. تقریباً تمام این زنان در مزارع پخته کار و با اندک‌ترین درآمد تلاش می‌کنند تا مخارج خانواده‌های‌شان را تأمین کنند.

طالبان بر ولسوالی فیض‌آباد حمله کردند و زمانی‌که دیگر نیروهای خیزش مردمی و نیروهای امنیتی توان مبارزه را در برابر آنان نداشتند، مردم خانه‌های‌شان را ترک کردند و اکنون تلاش می‌کنند تا از هیچ برای‌شان دوباره زنده‌گی بسازند. آن جایی که دست و پشتت، هر دو خالی است.

چند پسر و دختر قد و نیم‌قد در اطراف ما نشستہ‌اند که فرزندان این خانم اند. به آنان اشاره می‌کند و می‌گوید: «تمام‌شان ده فیض‌آباد درس می‌خواندن و مکتب می‌رفتن. از وقتی که طالباً به ولسوالی ما حمله کدن، تمام مکتب‌اره بسته کدن.»

از پسرش می‌پرسم که شرایط زنده‌گی‌اش حالا چگونه است؟ فرید دوازده سال دارد و دومین فرزند خانواده است. دلش برای هم‌بازی‌ها و هم‌صنفانش تنگ شده و دوست دارد، بتواند دوباره به مکتب برود و درس بخواند. او دوست دارد پیلوت شود؛ اما با چه امکاناتی؟ طالبان مکتب آن‌ها را سوخته‌اند است و حالا که در مزار آمده است به کم‌ترین امکانات برای یک زنده‌گی معمولی دسترسی ندارد.

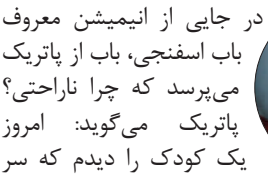
مانند آنان صدها خانواده‌ی دیگر از خانه‌های‌شان آواره شده و به نزدیک‌ترین شهرها پناه برده‌اند. مردمانی که به مزارشریف پناه می‌آورند، بیش‌تر از ولایات هم جوار مانند فاریاب، جوزجان و سرپل می‌آیند؛ اما در این‌جا هم هیچ‌گونه تلاشی برای بهترشدن وضعیت آن‌ها صورت نمی‌گیرد.

این خانه، نوساخت است و دروازه و پنجره ندارد. اتفاقی که آن‌ها در آن زندگی می‌کنند رو به سایه است و در تمام طول روز نور آفتاب به آن نمی‌تابد. این خانواده‌ی ده نفری، سه ماه قبل به دلیل جنگ‌های شدید طالبان در فیض‌آباد از آن‌جا فرار کرده و به مزارشریف آمده‌اند و در منطقه‌ی پروژه‌ی آزادی زنده‌گی می‌کنند.

در لایلای صحبت، مادر دست‌هایش را نشان می‌دهد و می‌گوید که از پخته‌چینی آمده است. روی دست‌هایش لکه‌هایی دیده می‌شود که سرزمین دست‌های مادرانه‌ای او را فتح کرده است. او هر روز صبح تا شام در مزارع، پخته می‌چیند تا بتواند با به دست‌آوردن ۴۰ تا ۵۰ افغانی، برای کودکانش چند

قرص نان خشک بخرد. همسرش کیلومترها را با پای پیاده طی می‌کند تا به شهر برود و اگر بتواند کاری دست و پا کند، با چند افغانی پول محدود به خانه برگردد؛ اما مادر می‌گوید روزها است که دیگر نمی‌گذارم برود. « کار که پیدا نمیشه هیچ، شب که خانه میایه پاهایش آبله زده از

هما همتا

در جایی از انیمیشن معروف باب اسفنجی، باب از پاتریک می‌پرسد که چرا ناراحتی؟ پاتریک می‌گوید: امروز یک کودک را دیدم که سر چهار راه گل می‌فروخت. باب می‌گوید: پس از دیدن آن کودک ناراحت شدی؟ پاتریک می‌گوید: نه. باب با تأکید بیش‌تری می‌پرسد: پس دلیل ناراحتی‌ات چیست؟ او می‌گوید: «از این ناراحتیم که آن قدر این وضعیت برایم عادی شده است که دیگر دیدن‌شان ناراحتم نمی‌کند.»

تمام این حرف‌ها می‌خواست به این‌جا برسد که پاسخ پاتریک، تصویر روشنی از وضعیت ما است. وقتی صبح تان را با شنیدن یک خبر بد آغاز می‌کنید، صبحی که هیچ اتفاقی نیفتاده است، هیچ حمله‌ی تروریستی جان هیچ شهروندی را ننگرفته است، یک صبح عادی نیست. از خودمان می‌پرسیم که چطور امروز هیچ‌کدام مان را نکشته‌اند؟ چطور امروز گذاشته‌اند که صبحانه را با خیال راحت‌تری بخوریم؟

کارلوس فونتس در جایی می‌نویسد که آدم‌ها رفته‌رفته بیش از حد بردبار می‌شوند. آگاهانه و تعمداً بردبار می‌شوند و این مصیبت است. به جایی رسیده‌ایم که اگر در انفجاری فقط پنج نفر کشته شوند، ناراحت نمی‌شویم. باید کارد به استخوان ما برسد، باید همه‌ی دار و ندارش را کسی از دست بدهد، تا با او احساس همدردی کنیم.

این حرف‌ها از دل کمپ‌های بی‌جاشده‌گان برخاسته است. جایی که خانواده‌های زیادی خانه‌های‌شان را ترک کرده‌اند و به شهری کوچیده‌اند که سرنپاهی برای زنده‌گی‌کردن و لقمه‌نانی برای خوردن ندارند. آن‌ها می‌گویند هرچند بارها به ریاست مهاجرین ولایت بلخ مراجعه کرده‌اند؛ اما تاکنون هیچ کمکی را

محمدحسین نیکخواه

بی‌نظمی ترافیکی و راه‌بندان‌های خسته‌کننده، در کنار پرچوی‌های برق در هرات، صدای اعتراض هراتیان را بلند کرده است. به دنبال افزایش اعتراض‌ها نسبت به پرچوی برق و بی‌نظمی شهری، والی هرات جلسه‌ی مشترک با رییس شرکت برق، نماینده‌ی شهرداری و مدیر ترافیک، در حضور رسانه‌ها برگزار کرد.

فعالان مدنی و اعضای شورای ولایتی هرات، از راه‌بندان‌های طولانی در خیابان‌ها و پرچوی برق شاکی‌اند و تأکید دارند که در جریان روزهای اخیر، شکایت‌های زیادی در همین مورد از سوی شهروندان به آنان رسیده است.

والی هرات نیز شلوغی و بی‌نظمی در شهر و پرچوی برق را غیرقابل پذیرش می‌داند و از مقام‌های شهرداری، ترافیک و شرکت برق هرات می‌خواهد که «طرح‌ها و راه‌کارهای» مشخص خود را برای از میان‌بردن این مشکلات ارایه کنند.

مدیریت ترافیک هرات، از کم‌بود شدید نیروی بشری، نبود بودجه و نبود امکانات کافی در این نهاد سخن می‌زند و پافشاری دارد که در نبود امکانات و بودجه، نمی‌تواند برای مهار بی‌نظمی شهری و راه‌بندان‌ها کاری کند.

شرکت برق هرات نیز تأکید دارد که این شهر دست‌کم حدود ۱۰۰ «مگاوات» برق کم‌بود دارد و هم‌زمان با آغاز فصل سرما و افزایش استفاده از انرژی برق توسط مشترکان، چاره‌ای جز پرچوی برق ندارد.

واکنش والی به انتقادهای مردم

از مدتی به این‌سو، انتقاد هراتیان در پیوند به بی‌نظمی ترافیکی و راه‌بندان‌های کلافه‌کننده در این شهر بالا گرفته است. در کوچه و خیابان و شبکه‌های اجتماعی، ساکنان هرات از وضعیت کنونی این شهر شاکی‌اند و مدیریت ترافیک را به کم‌کاری و ناتوانی در

نظم‌بخشیدن به اوضاع شهر متهم می‌کنند.

افزون بر این، پرچوی‌های برق که همه ساله در فصل «گرما و سرما» برای هراتیان مشکل‌آفرین می‌شود، از چند روز به این‌سو، انتقادهایی را به دنبال داشته و به روایت مردم، شرکت برق هرات در ایجاد جدول منظم پرچوی‌ها ناکام بوده است.

افزایش شکایت‌ها در پیوند به این دو مسأله سبب شد تا سید وحید قتالی، والی هرات، در حضور رسانه‌ها و فعالان مدنی، جلسه‌ی مشترک را با مقام‌های ارشد شهرداری، شرکت برق و مدیریت ترافیک هرات ترتیب دهد.

در این نشست فعالان مدنی، اعضای بورد مشورتی شهرداری، وکلای گذر ناحیه‌های شهری و نماینده‌گان رسانه‌ها، پرسش‌ها، انتقاده‌ها و نگرانی مردم از پرچوی برق و بی‌نظمی شهری را با والی، مقام‌های شهرداری، ترافیک و شرکت برق در میان گذاشتند.

کم‌بود نیروی بشری در مدیریت ترافیک

مدیریت ترافیک هرات می‌پذیرد که بی‌نظمی شهری و راه‌بندان‌ها در برخی چهارراهی‌های شلوغ این

هرات؛

شهر بی‌نظم و بی‌برق

مهار راه‌بندان‌ها، کاری کند.

پرچوی برق در فصل سرما ادامه دارد

در این نشست، تمیم صافی، رییس شرکت برق هرات، از دشواری‌های سد راه این شرکت سخن گفت و افزود که با توجه به افزایش میزان مصرف برق از سوی مشترکان در فصل سرما، پرچوی‌های برق هم‌چنان ادامه خواهد داشت.

او تصریح کرد که ظرفیت کنونی انرژی برق در هرات، حدود ۱۵۰ «مگاوات» است؛ اما مشترکان حدود ۲۵۰ «مگاوات» برق مصرف می‌کنند و در چنین اوضاعی راهی جز پرچوی برق وجود ندارد و تا زمانی‌که شبکه‌ی برق اصلاح اساسی نشود، مشکلات آن برطرف نخواهد شد.

از آغاز فصل سرما با افزایش میزان مصرف و کاهش ولتاژ برق در هرات، پرچوی‌ها و قطع و وصل برق انتقادهای زیادی را به همراه داشته است، اما مسوولان شرکت برق می‌گویند که برای اصلاح شبکه‌ی برق‌رسانی هرات، حدود ۵۵ میلیون دالر از حکومت مرکزی و نهادهای خارجی بودجه گرفته‌اند و تا حدود دو ماه دیگر «یک ترانس‌فورمر» جدید شبکه برق را تقویت خواهد کرد.

از دید وکلای گذر ناحیه‌های شهری و فعالان مدنی هرات، پرچوی برق و بی‌نظمی شهری برای مردم مشکلات فراوانی را به میان آورده است و تداوم این وضعیت و حل‌نشدن مشکل «برق و ترافیک» در هرت، می‌تواند پی‌آمدهای بدی بر زنده‌گی مردم داشته باشد. هرچند مقام‌های ارشد ترافیک، شهرداری و شرکت برق هرات، در واکنش به انتقاده‌ها و شکایت‌های مردم نسبت به مشکلات موجود استدلال‌هایی داشتند؛ اما پاسخ آنان مورد پذیرش والی و سایر اشتراک‌کننده‌گان جلسه نبود و قرار شد تا طرح و راه‌کارهای دقیق برای رفع این مشکلات نهایی و اجرایی شود.

علی عمر فروزش

آگاه، نقطه‌ی اعتلای سرمایه‌داری را نقطه‌ی سقوط آن دانست که مالکیت خصوصی در نتیجه‌ی بحران‌های اجتماعی در دولت‌های با حد اکثر سرمایه‌داری فرو خواهد ریخت. سنتزی که هرگز به حقیقت نپیوست و بزرگ‌ترین بحران‌های اقتصادی تاریخ، بحران بزرگ ۱۹۲۹–۱۹۳۰ میلادی و پسان‌تر بحران مسکن ۲۰۰۸ ایالات متحد، موجب فروپاشی سرمایه‌داری نشد. این اما کینزیناسیم بود که با توجه اقتصاد مرکانتلیستی، طرح مالیه‌ی ارشادی و تنزل نرخ بهره برای تشویق سرمایه‌دار – برای سرمایه‌گذاری پس‌انداز، آهنگ رشد اقتصادی در گستره‌ی وسیع سده‌ی بیستم را نواخت. اقتصاد علم است، شاید نه علم دقیقه؛ اما علمی است متشکل از اصول جهان‌شمول و نماینده‌ی قوانینی است که چونان قوانین فیزیک بر طبیعت، بر بازار حاکم است. شاید که مارکس را باید در زمره‌ی سوسیالیست‌های تخیلی شمرد و لیبرالیسم اقتصادی پایان تاریخی باشد که فرانسیس فوکویاما از آن سخن می‌زند، شاید که نظام‌های اقتصادی منافی آرای یک‌دیگر باشد؛ اما هیچ‌کدام این داعیه‌ها، منافی اصول دقیق و حاکم بر بازار اقتصادی نیست.

منبع‌ها

- اصلی، باقر قدیری (۱۳۸۷)، سیر اندیشه‌ی اقتصادی، تهران، دانشگاه تهران.
- اصلی، باقر قدیری (۱۳۷۹)، کلیات علم اقتصاد (فشرده‌ی تحلیل‌هایی از اقتصاد خرد و کلان)، تهران، نشر سپهر.
- کاپلستون، فریدریک چارلز (۱۳۸۰)، تاریخ فلسفه، جلد اول یونان و روم، ترجمه‌ی سید جلال‌الدین مجتبوی، تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی و انتشارات سروش.
- لونریگن، اریک (۱۳۹۷)، پول، ترجمه‌ی احمد علیقلیان، تهران، فرهنگ نشر نو با هم‌کاری نشر آسیم.
- هرای، یووال نوح (۱۳۹۸)، پول (تاریخ‌چه‌ی مختصر)، ترجمه مهدی نمازیان، نشر نون.
- Ekelund Jr., R.B. & Hebbret, R.F. 2013. A History of Economic Theory and Method: Six Edition. Waveland Press.

تبارشناسی علم اقتصاد؛

قانون خانه چگونه علم شد؟

اقتصاد علم است، شاید نه علم دقیقه؛ اما علمی است متشکل از اصول جهان‌شمول و نماینده‌ی قوانینی است که چونان قوانین فیزیک بر طبیعت، بر بازار حاکم است، شاید که مارکس را باید در زمره‌ی سوسیالیست‌های تخیلی شمرد و لیبرالیسم اقتصادی پایان تاریخی باشد که فرانسیس فوکویاما از آن سخن می‌زند، شاید که نظام‌های اقتصادی منافی آرای یک‌دیگر باشد؛ اما هیچ‌کدام این داعیه‌ها، منافی اصول دقیق و حاکم بر بازار اقتصادی نیست.

مودیلیانی قرضه، با «لفاظی‌های ادبی»، همواره منحیت عمل نادرست اقتصادی تشریح شده است.

ریشه‌ی باورهای ارسطو در هژمون اسکولاستیک تداوم یافت و دانش اقتصادی قائم بر روی کرد دستوری، ایستا ماند. پس از ۱۴۹۲میلادی و کشف امریکا، دولت‌های فئودالیت‌ه‌ی اسپانیا، بریتانیا، فرانسه و هلند به سوی دول متمرکز و روی کرد دستوری اسکولاستیک به اقتصاد مرکانتلیستی تغییر پارادایم دادند. به توجیه جان مینارد کینز، اقتصاددان کمبریجی، مرکانتلیسم با دکترین ناسیونالیسم حمایتی و انباشت تجمل و ثروت طلا، مصلحت اجتماعی را خلق نمود. منش مرکانتلیسم با اتکا بر دکترین محض طلا اندوزی در اسپانیا و پرتغال، دکترین رجحان واردات طلا بر صادرات با توسل به سیاست ناسیونالیستی، استفاده‌ی صرف از کشتی‌های انگلیسی و دکترین سیاست پولی، اعطای اعتبارات بانکی در هلند، شالوده‌ی علمی‌ساختن اقتصاد را گذاشت. فیزیوکرات‌ها اما با مرجعیت لیبرالیسم اقتصادی و نقد مداخله‌ی دولت، یعنی سیاست حمایتی مرکانتلیسم دولت‌های متمرکز، پیش‌شرط آزادی برای کار و پیشه برای نظام طبیعی را گماشتند. این مهم بر وجه علم‌بودن اقتصاد صحه می‌گمارد. به تعبیری، نظام بازار دارای نظم طبیعی است، طبیعت نظم را ایجاد و تعادل را برقرار می‌کند. اگر تعادل بازار برهم بخورد، طبیعت تعادل را بر می‌گرداند و الزامی بر مداخله‌ی دولت نیست. طبیعیون تا جایی بر نظم طبیعی بازار تأکید می‌کردند که ژان باتیست‌سه، اقتصاددان فرانسوی قانون بازارها را اساس نهاد که بر اساس آن، هر عرض‌های، تقاضا را «خود به خود» ایجاد می‌کند. به تعقیب این شرح، آرای «لیست» روی کار آمد که متمم لیبرال‌های کلاسیک می‌نمود. «لیست» به شرح پنج‌مرحله‌ی تکامل اقتصادی پرداخت. جهان‌بینی لیست، تکامل اقتصادی را در مرحله‌ی توحش (شکارچی–گردآورنده، شبانی (دام‌داری)، کشاورزی، کشاورزی – صنعتی و کشاورزی، صنعتی و تجارتی وضع نمود. لیست، گذار از سه مرحله‌ی نخستین را

فارغ از مداخله‌ی دولت ممکن می‌داند؛ اما رسیدن به اعتلا و پنجمین مرحله را بدون سیاست حمایتی دولت از اقتصاد بازار را محال فرض نمود. متمم اقتصاد جامع، بازگشت به مبادله‌ی آزاد، فارغ از مداخله‌ی دولت است. فهم طبیعیون، اقتصاد را علم «دقیقه» تعبیر می‌نمود. اما آمدوشد سوسیالیسم، تعارض نظریات نوکلاسیک‌ها با کلاسیک‌ها و ظهور بحران‌های مداوم در سده‌ی بیستم، علم اقتصاد را به شرح سامونلسون نه علم دقیقه و چیزی بیش از هنر عنوان کرد. کلاسیک‌هایی چون دیوید ریکاردو، ارزش پدیده‌ی اقتصادی را «میزان کار» برای تولید آن تعبیر می‌کرد؛ آدام اسمیت نیز پیش‌تر از ریکاردو، کار را به مازاد سرمایه و طبیعت، در جوامع نوین، ارزش پدیده‌ی اقتصادی می‌دانست. مارژینالیسم اما با روی‌کردی روان‌شناختی به نقد تیوری ارزش کار پرداخت و ارزش پدیده‌ی اقتصادی را در مطلوبیت نهایی آن تداعی نمود. در دیگر سوی، الفرد مارشال به تأسی از آرای مارژینالیست‌ها، با تفکیک انواع کالا، انواع هزینه و کثرت شرایط تولید به نقد بنیادی بر تیوری کار ارزش پرداخت. اونگاردیسم سوسیالیست‌های تخیلی و قشقرق مارکسیسم پله‌ی بر پلکان تعارضات اقتصادی افزود. آرای سوسیالیست‌های تخیلی با پیش‌شرط رجحان منفعت اشتراکی بر منفعت فردی، منافی نظم طبیعی لیبرال‌های کلاسیک بود. به روایت دیگر، بحران‌های اجتماعی نتیجه‌ی مستقیم مالکیت خصوصی است. یعنی منفعت باید از حالت منفعت انفرادی به منفعت اشتراکی تبدیل شود؛ چرا که تولید، محصول کار اجتماعی است و مزد که نتیجه‌ی کار است، نباید حداقل معیشت باشد و سود به سرمایه‌گذاری که نقشی در «کار» ندارد، نباید پرداخت شود. این در حالی است که لیبرال‌های کلاسیک، چون ژان باتیست‌سه، کارفرما (سرمایه‌دار) را محور اساسی توزیع ثروت و سود را مزد مدیریت می‌دانست و به تعبیر ریکاردو سود شرط لازم و کافی رشد اقتصادی است. مضاف بر این سلسله، کارل مارکس، فیلسوف آلمانی با ارجاع بر ماتریالیسم تاریخی و طرح سنتز کمونیسم

خطرهای فاجعه آفرین و نبود خدمات محلی بیمه

عبدالواجد عزیزی، رئیس طرح قوانین و انکشاف پالیسی‌های بیمه و تکافل وزارت مالیه

وینستون چرچیل در مورد بیمه چنین می‌نویسد: «اگر می‌توانستم، در هر خانوار و بر روی پیشانی هر انسانی می‌نوشتیم: "بیمه"؛ چون باور کامل دارم که بیمه می‌تواند با کم‌ترین هزینه، خانوارها را از فاجعه‌های جبران‌ناپذیر مصون نگه دارد». هنری فورد می‌گوید: «نیویورک ساخته‌ی انسان‌ها نیست؛ بلکه ساخته‌ی بیمه‌گران است. بدون بیمه، هیچ آسمان‌خراشی ساخته نمی‌شد، چون هیچ کارگری حاضر نمی‌شد، با کار کردن در چنین ارتفاعاتی، خطر سقوط مرگ‌بار را بپذیرد و خانواده‌اش را در بدبختی رها کند. بدون بیمه هیچ سرمایه‌داری حاضر به سرمایه‌گذاری میلیونی در چنین ساختمان‌هایی نمی‌شد که با آتش یک سیگار می‌توانند به خاکستر تبدیل شود».

خدمات بیمه از سال ۱۳۴۳ خورشیدی به این سو در افغانستان وجود دارد. قبلاً تنها یک شرکت دولتی وجود داشت و از سال ۱۳۸۷ تاکنون به تعداد ۶ شرکت خصوصی بیمه‌ی محلی و سه نماینده‌ی شرکت ایرانی، خدمات بیمه را در اکثر ولایات عرضه می‌کنند. همین اکنون به شمول خدمات بیمه‌ی صحنی، بیمه‌ی حریق، بیمه‌ی وسایط نقلیه‌ی شخص سوم، بیمه‌ی موتر جامع، بیمه‌ی سفر، بیمه‌ی مسوولیت کارکنان، بیمه‌ی خطرهای ساختمانی، بیمه‌های بانک، بیمه‌ی هوانوردی، بیمه‌ی کالاهای تجارتی، بیمه‌ی وقفه‌ی تجارتی، بیمه‌ی مسوولیت، بیمه‌ی غفلت در خدمات صحنی، بیمه‌ی سیاسی و تروریسم، بیمه‌های ملکیت، بیمه‌ی تصادم‌های شخصی، بیمه‌ی ماین‌پاکی و انجنیری، بیمه‌ی پوشش سرتاسری بانک‌ها، بیمه‌ی حادثه‌های گروهی، بیمه‌ی حادثه‌ها و ملکیت، بیمه‌ی دی‌بی‌ای، بیمه‌ی تجهیزات برقی، بیمه‌ی ماشین‌آلات و بیمه‌ی سرمایه و مرفه‌نات وجود دارد.

در کل ۳۲ نوع خدمات بیمه در بازار عرضه می‌شود. به جز از بیمه‌ی آتش‌سوزی و بیمه‌ی شخص سوم وسایط نقلیه، سایر این خدمات اختیاری است. باوجود این همه خدمات بیمه، زنده‌گی شهروندان اعم از لحاظ اقتصادی و اجتماعی در دها و شهرها در معرض خطرهای زلزله، لغزش زمین، آتش‌سوزی، سیل، خشک‌سالی، برف‌کوچ و حادثه‌های ترافیکی قرار دارد. افزون بر آن، رویدادهای یادشده کسب‌وکار را نیز در بخش‌های صحت، زراعت و مال‌داری، ترانسپورت و ترانزیت، معادن و کارکنان آن، تجارت و بخش‌های اجتماعی، اقتصادی و مالی تهدید می‌کند. خطرهای یادشده، این سکتورها را در معرض حادثه‌های زیان‌بار و رویدادهای پیش‌بینی‌نشده‌ی فاجعه‌بار قرار داده و از این طریق آسیب‌های مالی روزافزون و جبران‌ناپذیری را بالای شهروندان و وضعیت اجتماعی و اقتصادی آن‌ها وارد کرده است. همه‌ی آفات و تهدیدهای یادشده‌ای که در ادبیات «صنعت بیمه» از آن‌ها به‌نام ریسک یا خطر یاد می‌کنند، زیر چتر خدمات بیمه‌ی غیرعمر (بیمه‌ی غیرزنده‌گی) قرار می‌گیرد. مهم‌تر از همه این‌که شرکت‌های بیمه می‌توانند سهم چشم‌گیری در جبران خساره‌ی حادثات و رویدادهای فاجعه‌بار داشته باشند؛ اما چرا این زیان‌ها یا خطرهای از سوی فعالان سکتور بیمه به خصوص شرکت‌های بیمه، نه شناسایی و تحلیل می‌شود و نه تحت پوشش قرار می‌گیرد؟ به عبارت دیگر، چرا سکتور بیمه نتوانسته است حتا سهم اندکی در جبران خساره‌ی زیان‌مندان و آسیب‌دیده‌گان رویدادهای یادشده داشته باشد؟ در رابطه به این پرسش‌ها و علت این‌که سکتور بیمه نتوانسته است سهمی حتا اندک در جبران خساره‌ی آسیب‌های فاجعه‌بار جامعه‌ی افغانستان داشته باشد، ممکن است دلیل‌های زیادی موجود باشد؛

اما با توجه به اهمیت آن‌ها، در ادامه به سه دلیل می‌پردازیم:

نخست: سکتور بیمه با محدودیت چهارچوب‌های حقوقی جامع مواجه است. به همان اندازه‌ای که موجودیت قوانین و مقررات، زمینه‌ها را تسهیل و راه‌های توسعه را فراهم می‌کند، نبود آن نیز موانعی را ایجاد کرده است و شرایط توسعه را محدود و منجمد می‌سازد. سکتور بیمه با همین چالش مواجه است. تاکنون در سکتور بیمه یک قانون و دو لایحه نافذ شده است. قانون بیمه در سال ۱۳۸۷ نافذ شده و دارای شش فصل و چهل‌وچهار ماده است. این سند روی مسایل شکلی محدود صراحت دارد، در حالی که انتظار می‌رفت این سند در مواردی چون توسعه‌ی سکتور بیمه، نقش مارکیت بیمه در مدیریت و دفع خطر، وظایف و صلاحیت‌های اداره‌ی بیمه در امور توسعه، تنظیم و نظارت سکتور بیمه، بیمه‌های الزامی و اولویت‌های بیمه‌ای دولت به طور فشرده صراحت می‌داشت. به همین شیوه، دو لایحه، یکی آن در مورد بیمه‌ی آتش‌سوزی و دیگر آن درباره‌ی تنظیم امور «بیمه‌نامه» تمرکز کرده است. بنابراین، نبود پالیسی‌های جامع و کافی در سکتور بیمه از یک طرف باعث محدودیت وظایف اداره‌ی نظارتی بیمه شده و از سوی دیگر به توسعه‌ی خدمات بیمه آسیب رسانده است.

دوم: طرح محصولات جدید ایجاب می‌کند که وضعیت ریسک و خطر جامعه‌ای که در آن خدمات بیمه عرضه می‌شود، به صورت دقیق بررسی و مطالعه شود. پیش از این‌که یک محصول بیمه صادر شود، لازم است تا شرکت بیمه ریسک مورد نظر را شناسایی، تحلیل و قیمت‌گذاری کند. این کار نیازمند سروی و مطالعه‌ی ماهیت و زمینه‌های خطر است تا اطلاعات کافی در اختیار شرکت بیمه قرار گیرد، سپس بیمه‌کننده به عنوان نخستین نهاد پذیرنده‌ی ریسک، محصول مورد نظر را طرح و عرضه کند؛ اما تاکنون هیچ‌یک از شرکت‌های بیمه، نه پیش از انجام سروی و نه بعد از آن، تحلیل ریسک، مطالعه و تحقیق علمی را برای طرح محصولات‌شان در کشور انجام نداده‌اند. افزون بر این، بارها مشاهده شده است که اغلب خدمات و محصولات بیمه توسط بیمه‌ی انتکایی که در خارج از کشور قرار دارد، طرح و دیزاین و به دسترس شرکت بیمه قرار داده شده است و شرکت بیمه‌ی عرضه‌کننده‌ی آن، هیچ سهمی در طرح و دیزاین آن نداشته است.

ریسک‌های مرتبط به سکتور زراعت و مال‌داری و طرح محصولات بیمه‌ی زراعتی، می‌تواند مثال خوبی در این مورد باشد، در حالی که اخیراً سهم سکتور زراعت در تولید ناخالص داخلی ۲۵،۷۵ درصد اعلام شده است و درآمد هفتاد درصد خانوار را تشکیل می‌دهد. در عین زمان این سکتور با خطرهای زیان‌های گوناگون، از جمله خشک‌سالی، لغزش کوه و زمین‌لرزه دچار است؛ اما هیچ شرکت بیمه تا

هنوز مطالعه و سروی مناسبی را در مورد ریسک‌ها و چگونه‌گی طرح محصولات بیمه‌ی زراعتی و مال‌داری راه‌اندازی نکرده و این محصولات را در لیست خدمات خود جای نداده و حتا علاقه‌مندی به عرضه‌ی آن نیز نداشته است. این موضوع از عامل‌های برشمرده می‌شود که سبب پوشش‌نیافتن ریسک‌های موجود در کشور توسط محصولات بیمه در مارکیت محلی شده است.

سوم: توانایی مالی و مهارت پیش‌برد کسب‌وکار حرفه‌ای بیمه در مارکیت محلی قدرت شرکت بیمه را در امر پوشش ریسک‌های محلی متأثر می‌سازد. طوری که قبلاً در بخش ریسک‌های محلی اشاره شد، جامعه‌ی افغانستان با خطرهای گوناگون روبه‌رو است. آیا می‌توان خطرهایی چون زلزله، ناامنی (خسارت وارداشته به تجهیزات برنامه‌های زیربنایی، ترور و اختطاف)، آتش‌سوزی (دارایی متشبهان کوچک، متوسط و بزرگ)، سیلاب و خشک‌سالی که سکتور زراعت و مال‌داری و بخش بزرگی از اقتصاد و درآمد خانوار را تهدید می‌کند را از طریق خدمات بیمه پوشش داد و زیان وارداشته را جبران کرد؟ این سوال در واقع ما را وادار می‌سازد تا به مارکیت محلی بیمه از زاویه‌های دیگری نگاه کنیم. پوشش‌دادن ریسک‌های یادشده ما را به فکر توان‌گری مالی و مهارت کارگزاران در پیش‌برد کسب‌وکار بیمه در مارکیت محلی می‌اندازد. بر اساس آماری که وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث نشر کرده است، تنها به علت سیلاب‌هایی که در این اواخر در ۱۳ ولایت کشور جاری شد، بیش‌تر از ۱۰۰۰ جریب زمین زراعتی تخریب و ۱۵۰۰ خانه ویران شد، ۱۵۱ تن کشته و بیش‌تر از ۲۵۰ نفر زخمی شدند. گفته می‌شود که ۲۱ ولایت از ۳۴ ولایت کشور در معرض آسیب‌های شدید سیلاب قرار دارد. همین‌گونه افغانستان در سال ۲۰۱۸ شدیدترین خشک‌سالی را تجربه کرد که در این سال (۱۰۵) میلیون تن از جمعیت کشور به شدت متضرر شدند. در ماه دسامبر ۲۰۱۸ (۱۳،۵) میلیون نفر در مرحله‌ی بحران یا در پایین‌ترین سطح مصونیت غذایی قرار گرفتند و (۳۰۰۰۰۰) نفر دیگر نیز از خانه‌های‌شان بی‌جا شدند. فاجعه‌بارتر از آن، این است که ۲۲ ولایت کشور در معرض خشک‌سالی قرار دارد. با این حال، از یک طرف تحلیل این خطر، امور عملی این زبان‌ها، قیمت‌گذاری، تعیین حق بیمه و طرح پوشش متناسب به خطرهای یادشده برای مارکیت محلی مقدور نیست و به دور از مهارت و تجربه‌های‌شان قرار دارد و از جانب دیگر از لحاظ توان‌گری مالی و کفایت سرمایه خارج از ظرفیت ذخایر مستقل مالی بیمه‌کننده‌های فعال اعم از خصوصی و دولتی در بازار قرار دارد. چنین وضعیت شرکت‌های بیمه در مورد سایر ریسک‌های فاجعه‌بار نیز صدق می‌کند.

خلاصه این‌که سکتور بیمه‌ی افغانستان به شدت متأثر از محدودیت‌های حقوقی، عدم مطالعه‌ی

وضع آسیب‌پذیری‌ها و زیان‌ها و در نهایت شرایط مالی و فنون کسب‌وکار حرفه‌ای بیمه است. وضعیت مارکیت و خدمات موجود در بازار بیمه در تناسب با حجم آسیب‌پذیری‌ها و زیان‌های فاجعه‌بار، کوچک و اندک است. افزون بر این، خدمات و پوشش‌هایی که در بازار عرضه می‌شود، متجانس با خطرهایی که سکتور خصوصی و بخش‌های اجتماعی و اقتصادی به طور روزانه با آن دست به‌گریبان است، نیست. به بیان دیگر، نسخه و نوع پوشش‌هایی را که مارکیت بیمه‌ی محلی صادر می‌کند، جبران‌کننده‌ی قیمت زیان‌های جامعه‌ی افغانستان نیست. سکتور بیمه از پوشش‌هایی که کنترل و مدیریت آن برای مردم افغانستان ارزشمند است، شانه خالی می‌کند که این کار، چشم‌پوشی از وظایف اساسی این صنعت به شمار می‌رود. با این وضع، سکتور بیمه تاکنون جامعه را در کاهش آسیب‌پذیری و فراهم‌کردن هزینه‌ی زیان‌های وارداشته، یاری نکرده است. در کل باید گفت که سکتور بیمه‌ی افغانستان هنوز با چالش‌هایی روبه‌رو است که می‌توان آن‌را ناهنجاری‌ها و نابسامانی‌های دوره‌ی گذار نامید. لذا لازم است تا دولت به عنوان نهاد پالیسی‌ساز، چهارچوب‌های حقوقی مناسب را وضع، فعالیت‌های بیمه را تعریف، حدود و شرایط سرمایه‌گذاری را تعیین و خط مشی کارگزاران در مارکیت بیمه را مشخص کند. از سوی دیگر شرکت‌های بیمه باید روی ظرفیت‌های مالی و فنون کسب‌وکار شان سرمایه‌گذاری و اقدامات لازم را به منظور افزایش دارایی و سرمایه‌ی شان اخذ کنند، تا سهم شان را به عنوان نهادهای خطرپذیر در اقتصاد خانوار، کسب‌وکار متشبهان خصوصی و برنامه‌های توسعه‌ای کشور، به طور موثر ایفا نمایند.

یادداشت: عبدالواجد عزیزی رئیس طرح قوانین و انکشاف پالیسی‌های بیمه و تکافل وزارت مالیه است. او با ارسال این مطلب به روزنامه‌ی ۸صبح، تصریح کرده است که این نوشته بازتاب‌دهنده‌ی نظریات شخصی او است و انعکاس‌دهنده‌ی نظریات یا موقف رسمی ریاست عمومی امور بیمه‌ها و تکافل وزارت مالیه در قبال سکتور بیمه‌ی افغانستان نیست.

منبع‌ها

- ۱- قانون نافذه‌ی بیمه، شماره‌ی مسلسل ۹۵۴ منتشره‌ی جریده‌ی رسمی ۱ اسد ۱۳۸۷ خورشیدی.
- ۲- ماده‌ی ۱۶ قانون تنظیم ترانسپورت جاده، منتشره‌ی جریده‌ی رسمی نمبر مسلسل ۱۳۰۰، ۲۵ ثور ۱۳۹۷
- ۳- سال‌نامه‌ی احصاییه ۱۳۹۸.
- ۴- بند چهارم مصوبه‌ی شماره‌ی ۳۹، ۱۳۹۱/۱۰/۴، شورای وزیران جمهوری اسلامی افغانستان.
- ۵- اصول بنیادین بیمه، فرانسوا کوئلیو و کنستان الیاسبرگ، مترجم؛ داکتر ابراهیم عباسی، جلد اول، بیمه‌ی مرکزی ایران، پژوهشکده‌ی بیمه، تهران ایران، ۱۳۹۲.
- ۶- <https://andma.gov.af/dr>
- ۷- <https://www.bbc.com/persian/afghanistan-53910780>
- ۸- <https://anic.gov.af/dr>
- ۹- <http://www.sadrainsurance.com>
- ۱۰- <http://www.afghanglobalinsurance.com>
- ۱۱- <https://www.icaaf.com>
- ۱۲- <https://skyint.insure>
- ۱۳- <https://www.capitalstarinsurance.com>

دیر بخش ویدیو:
خبرنگاران:

صنجر سهیل
sanjarsohail@yahoo.com
مجبیه مهرداد
mujib_mehrdad@yahoo.com
خلیل اسیر
8am.daily@gmail.com
حبیب بهش
علی شاه حقمل
آسیه حمزه‌ای
دیر رسانه‌های اجتماعی: نورعلی فرحت

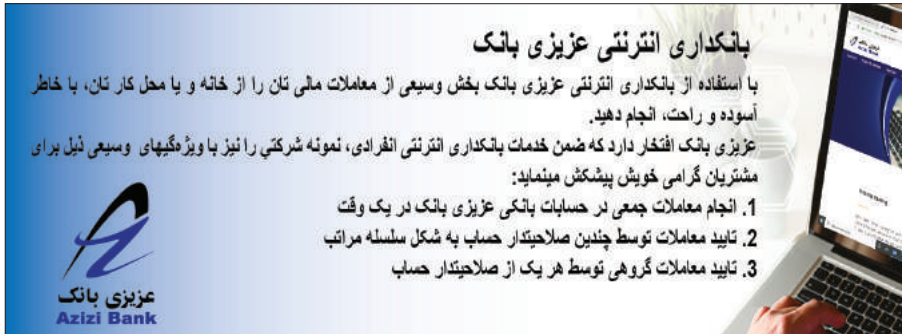
صاحب امتیاز:
مدیرمسوول:
سرمدیر:
دیر گزارش‌ها:
دیر بخش خبر:
دیر بخش صلح:
دیر رسانه‌های اجتماعی: نورعلی فرحت

Publisher:
Sanjar Sohail, sanjarsohail@yahoo.com

Editor-in-Chief:
Mujib Mehrdad
mujib_mehrdad@yahoo.com

Facebook.com/8am.af
Youtube.com/HashteSubhdaily
Twitter.com/@Hashtesubhdaily
instagram.com/8am.af_official
www.8am.af

محمدنصیر کاوشگر
عبدالاحمد حسینی، محمدحسین نیک‌خواه، خلیل رسولی، هما همتا، الیاس طاهری، زهرا عطایی، احمدشاه شاداب، حفیظ علی خیل، توفان عمری، شعب حکیمی، پرویز کامروز
علی نظری، اسحق علی احساس
رضا مرادی
۰۷۰۰۱۷۵۵۱۰ - ۰۷۸۸۷۸۸۷۹۹
Shaparsepehr@gmail.com
صندوق پستی ۰۲۵-۰۳۸، پسته‌خانه مرکزی، کابل، افغانستان
تایمنی، کابل، افغانستان
۸صبح نوشته‌ها را ویرایش می‌کند. سرمقاله بازتاب‌دهنده‌ی دیدگاه ۸صبح است. سایر دیدگاه‌های مطرح‌شده در مقاله‌ها، به نویسندگان آن برمی‌گردد.

روند انتقال قدرت به جو بایدن با موافقت ترمپ به صورت رسمی آغاز شد

دولت فدرال ایالات متحده امریکا، جو بایدن را به عنوان «برنده ظاهری» انتخابات ۳ نوامبر به رسمیت شناخت و کار انتقال قدرت را به طور رسمی آغاز کرد.

به گزارش یورونیوز، دونالد ترمپ، رییس جمهوری فعلی امریکا در توییته اذعان کرد که زمان آن رسیده است تا اداره خدمات عمومی «آن چه را باید انجام شود، انجام دهد». وی این اقدام را در راستای منافع کشور برشمرده است.

امیلی مورفی، رییس سازمان خدمات عمومی دولت ترمپ در نامه‌ای به جو بایدن گفت که منابع لازم برای انتقال قدرت را در اختیار او می‌گذارد.

با این حال ترمپ در توییت خود هم‌چنان از قبول نتیجه انتخابات امتناع کرده است: «پرونده ما به طور جدی ادامه دارد، مبارزه خوبی را ادامه می‌دهیم و من معتقدم که پیروز خواهیم شد.»

خانم مورفی از سوی دیگر گفته است که از سوی کاخ سفید تحت فشار قرار نگرفته است تا انتقال رسمی را به تأخیر بیندازد و «از ترس یا طرفداری» تصمیمی نگرفته است.

این چراغ سبز بدین معنا است که هم اکنون تیم بایدن به بودجه، فضای اداری و امکان ملاقات با مقامات فدرال دسترسی خواهد داشت.

چند ساعت پیش از اعلام این تصمیم مقام‌های انتخاباتی ایالت میسیگان، نتایج انتخابات این ایالت را با پیروزی جو بایدن تأیید کردند. این ایالت ۱۶ رای الکترال دارد.

یوهانسون آبراهام، مدیر اجرایی انتقال قدرت جو بایدن گفت که این تصمیم «یک گام ضروری برای شروع مقابله با چالش‌های پیش‌روی ملت ما از جمله مهار همه‌گیری و کنترل همه جانبه اقتصاد است.»

یک مقام نزدیک به بایدن گفت که فوری‌ترین نیاز امکان دسترسی به داده‌های کووید-۱۹ و برنامه‌های توزیع واکسین است.

چاک شومر، رهبر دموکرات‌ها در سنای امریکا در واکنش به نامه اداره خدمات عمومی امریکا، آن را نشان سازش توصیف کرد و گفت که هم اکنون نیاز است تا متحد شویم.

پاپ مسلمانان چین را «مردم ستم‌دیده» توصیف کرد

می‌گویند واتیکان پیش از این تمایلی به مطرح کردن موضوع اویغورها نداشت، زیرا در جریان تمدید یک توافق‌نامه مناقشه‌برانگیز با پکن در مورد تعیین اسقف‌های کاتولیک برای آن کشور بود.

وزیر خارجه امریکا، مایک پمپئو، از واتیکان خواسته بود این توافق‌نامه را ترک کند، اما واتیکان آن را در سپتامبر تمدید کرد.

بیش از ۲۰ کشور جهان در شورای حقوق بشر سازمان ملل از چین به خاطر «بازداشت یک میلیون» اویغور مسلمان و نگهداری آن‌ها در بازداشتگاه‌هایی که دولت پکن «اردوگاه آموزشی» می‌نامد انتقاد کرده‌اند. مقام‌های چینی می‌گویند اویغورها بازداشت نشده‌اند، بلکه در «کمپ‌های آموزش ضد تروریسم و یادگیری مهارت‌های جدید» دوره می‌بینند.

فضایمای چینی از کره ماه نمونه‌برداری می‌کند

در صورت موفقیت این مأموریت، این اولین بار پس از چهار دهه خواهد بود که کشوری از کره ماه نمونه‌برداری می‌کند. آخرین مورد مربوط به ایالات متحده و اتحاد جماهیر شوروی به ترتیب در دهه ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ بود. در این مأموریت فضایی فن‌آوری‌های نوینی در زمینه رباتیک به کار گرفته شده و پهلوگیری دو محفظه سفینه در مدار ماه را نیز قرار است روبات‌ها انجام دهند. برنامه فضایی چین که در دست نظامیان آن کشور است، اهدافی بلندمدت برای خود در نظر گرفته که ساخت یک ایستگاه فضایی چینی در مدار زمین و فرستادن فضاپروان چینی به ماه از جمله آن است.

مدیر هواپیمایی استرالیایی: وقتی واکسین کرونا در دسترس قرار گیرد، تطبیق آن برای مسافران الزامی است

که زده‌اید مورد قبول کشوری است که به آن سفر می‌کنید.»

وزارت صحت استرالیا هنوز تصمیمی درباره‌ی مقررات واکسیناسیون خاص ورود و خروج‌ها نگرفته است اما گرگ هانت، وزیر صحت این کشور اعلام کرد: «وظیفه ما تهیه واکسین برای تمامی استرالیایی‌ها است.»

استرالیا، از زمان شیوع ویروس کرونا، اقدامات پیش‌گیرانه سفت‌وسختی را اعمال کرده است. این کشور مرزهای خود را به‌روی اکثر بازدیدکننده‌گان خارجی بسته و به شهروندانش تحت شرایط خاصی اجازه سفر خارجی می‌دهد و به این ترتیب توانسته شیوع این ویروس را به‌شکل موقتی مهار کند.

این کشور که ۲۶ میلیون نفر جمعیت دارد تنها ۲۸ هزار مورد ابتلا به کرونا و ۹۰۰ مورد فوت در اثر کووید-۱۹ را ثبت کرده است.

پس از سال‌ها درخواست فعالان حقوق بشر از پاپ فرانسیس، رهبر کاتولیک‌های جهان، او سرانجام در کتاب جدید خود، برای اولین بار، اویغورهای مسلمان چین را «مردم ستم‌دیده» توصیف کرده است.

به نقل از رادیو فردا، او در بخشی از کتاب تازه‌ی خود به موضوع آزار و اذیت مسیحیان در کشورهای اسلامی پرداخته و هم‌چنین نوشته است: «من اغلب به مردم تحت آزار و ستم فکر می‌کنم: روهینگیا، اویغورهای بیچاره و ایزدی‌ها.»

در حالی که پاپ فرانسیس قبلاً در مورد گریخته‌گان روهینگایی از میانمار و نسل‌کشی ایزدی‌ان توسط داعش سخن گفته بود، این اولین‌بار است که او از اویغورها نام می‌برد.

به نوشته خبرگزاری رویترز، بسیاری از تحلیل‌گران

چین روز سه‌شنبه، چهارم عقرب فضایمایی بی‌سرنشین را به‌سوی ماه پرتاب کرد که مأموریت آن آوردن مقادیری سنگ و خاک از کره ماه به زمین است.

دانشمندان چینی امید دارند که از طریق این مأموریت، با نمونه‌برداری از سنگ و خاک ماه به اطلاعات بیش‌تری در مورد منشأ این سیاره، روند شکل‌گیری آن و فعالیت‌های آتش‌فشانی کهن در آن دست پیدا کنند.

به نقل از رادیو فردا و به گزارش خبرگزاری رسمی شینهوا، این فضایما، موسوم به «چانگ‌ئه ۵»، ساعت ۴:۳۰ بامداد به وقت محلی از مرکز فضایی ونچانگ در استان هاینان چین پرتاب شده است.

به گزارش یورونیوز، مدیر بزرگ‌ترین شرکت هواپیمایی استرالیا اعلام کرد که وقتی واکسین کرونا در دسترس همگان قرار بگیرد، به‌احتمال زیاد، برای مسافران الزامی خواهد بود که پیش از سوار شدن به هواپیما واکسین زده باشند.

آلن جویس، مدیر هواپیمایی کانتاس گفت با برخی مدیران هواپیمایی‌های جهان درباره «گذرنامه واکسیناسیون» صحبت کرده است و افزود: «می‌خواهیم تغییری در شرایط و مقررات سفرهای بین‌المللی بدهیم، یعنی از مردم می‌خواهیم قبل از سوار شدن بر هواپیما واکسینه شده باشند.»

مدیر هواپیمایی کانتاس گفت ایجاد «گذرنامه واکسیناسیون» نیازمند برنامه‌ریزی و امکانات فراوانی است و افزود: «باید دید چطور می‌توان نوعی گذرنامه الکترونیکی واکسیناسیون داشت که تأیید کند واکسینی

عربستان از کشف ماین‌های دریایی ساخت ایران خبر داد

به گزارش بی‌بی‌سی فارسی، یک روز پس از حمله موشکی حوثی‌های یمن به تاسیسات نفتی آرامکو در جده، نیروهای ائتلاف به رهبری عربستان از خنثاکردن ماین‌های آبی در جنوب دریای سرخ خبر دادند.

بنابینه ائتلاف می‌گوید پنج ماین دریایی که کشف و خنثا شده، از سوی شبه‌نظامیان حوثی کارگذاری شده بود.

به گفته فرماندهی ائتلاف این ماین‌های دریایی ساخت ایران و از خانواده ماین‌های «صف» بوده است.

ماین «صف» از جمله ماین‌های دریایی ساخت ایران است که سال گذشته یکی از تازه‌ترین مدل‌های آن به نمایش درآمد. در آن زمان گفته شد «مأموریت اصلی ماین دریایی صف-۲، انجام عملیات پدافندی علیه شناورهای سطحی و زیر سطحی دشمن است.»

ائتلاف به رهبری عربستان می‌گوید تا کنون ۱۶۳ ماین را در آب‌های دریای سرخ کشف و خنثا کرده است.

این ائتلاف بار دیگر هشدار داد که «اقدامات شبه‌نظامیان حوثی با حمایت ایران امنیت دریای سرخ را تهدید می‌کند.»

ده روز پیش هم فرماندهی ائتلاف عربی از کشف ماین در جنوب دریای سرخ خبر داده بود. حکومت ایران می‌گوید در تجهیز حوثی‌ها و جنگ یمن دخالت نظامی ندارد اما از شیعیان حوثی یمن حمایت معنوی می‌کند.

دیروز هم حوثی‌های یمن در حمله‌ای موشکی تاسیسات شرکت سعودی آرامکو در جده را هدف قرار دادند. عربستان با تأیید این حمله آسیب دیدن یکی از مخازن این تاسیسات را تأیید کرد.

شرکت نفتی آرامکو عربستان روز سه‌شنبه، چهارم قوس اعلام کرد که حمله موشکی حوثی‌های یمن به تاسیسات این شرکت در جده تلفاتی نداشته اما باعث آتش گرفتن یک مخزن نفتی شده است. مدیران این شرکت نفتی بزرگ به خبرنگاران اجازه دادند محل اصابت موشکی که دیروز شلیک شده بود را از نزدیک ببینند.

مدیر تاسیسات شمال جده به خبرنگاران گفت که روند انتقال فرآورده‌های پالایشی مانند سوخت هواپیما در عرض سه ساعت بعد از حمله از سر گرفته شده هر چند که یکی از ۱۳ مخزن به دلیل آسیبی که دیده هنوز قابل استفاده نیست.

نیروهای حوثی در یمن مسوولیت این حمله را بر عهده گرفتند و اعلام کردند که یک موشک قدس-۲ را به سوی تاسیسات نفتی آرامکو شلیک کرده‌اند.